K.K.O.

SPRAWOZDANIE KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

ZA DZIEWIĄTY ROK DZIAŁALNOŚCI

1936

Komunalna Kasa Oszczędności
MIASTA WŁOCŁAWKA
we WŁOCŁAWKU

SPRAWOZDANIE
ZA DZIEWIĄTY ROK DZIAŁALNOŚCI

1936

1937
WŁOCŁAWEK

Nakładem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Włocławka

Drukiem Zakładów Graficznych
p. f. „B-cia PIOTROWSCY", Włocławek

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

we WŁOCŁAWKU

Plac Wolności 3.

Telefony: Biura — 1622, Dyrekcji — 1637

Skrzynka pocztowa — 170.

RACHUNKI BIEŻĄCE:

R-k żyrowy w Banku Polskim, Oddział we Włocławku,

R-k bieżący w Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział we Włocławku,

R-k „ w Polskim Banku Komunalnym Sp. Akc. w Warszawie,

Konto czekowe w P. K. O. w Warszawie Nr. 65.654.

ZAKRES OPERACYJ:

Wkłady oszczędnościowe w zł. i w zł. w zł. na każde żądanie i terminowe, oproc. od 3½ do 5½%;

Rachunki czekowe i otwartego kredytu;

Pożyczki wekslowe pod zastaw papierów wartościowych i in. walorów oraz hipoteczne;

Dyskonto weksli i innych dokumentów;

Inkaso weksli i innych dokumentów;

Przekazy i przelewy krajowe;

Depozyty walorowe.

GODZINY CZYNNOŚCI:

Od 8.30 do 13.30,

a ponadto wyłącznie dla wkładów oszczędnościowych od 18 do 19,30.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

została uruchomiona w dniu 11 czerwca 1928 r. na podstawie statutu, uchwalonego przez Radę Miejską m Włocławka dnia 19 kwietnia 1928 r. i zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego reskryptem z dnia 10 maja 1928 r. L. SM. 1892/I.

KASA JEST INSTYTUCJĄ O CHARAKTERZE PUBLICZNO-PRAWNYM, wyposażoną **w przywilej pupilarnej pewności,** mającą na celu: a) rozwijanie w najszerszych masach ludności zmysłu oszczędnościowego, b) ułatwianie składania oszczędności w sposób, zapewniający całkowite bezpieczeństwo złożonego kapitału i godziwe od niego odsetki, c) udostępnianie kredytu.

ZA WSZYSTKIE ZOBOWIĄZANIA Kasy odpowiada **Gmina m. Włocławka,** jako związek założycielski Kasy i jej poręczyciel, **całym swoim majątkiem, wszystkimi dochodami oraz siłą podatkową przeszło 60.000 mieszkańców Włocławka.** Niezależnie od tego Kasa, podobnie jak każda inna instytucja kredytowa, odpowiada za swe zobowiązania **całym swoim kapitałem zakładowym i funduszami rezerwowymi. Ta podwójna** odpowiedzialność zapewnia niewzruszoną gwarancję całości wkładów i ich terminowego zwrotu.

KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE przyjmowane są na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe, komunalne oraz monopole państwowe, narówni z kaucjami i wadiami, składanymi w gotówce.

TAJEMNICA WKŁADÓW prawnie zastrzeżona. Nawet w przypadkach egzekucji sądowej lub administracyjnej, wypłata wierzytelności z książeczek oszczędnościowych Kasy może nastąpić tylko za ich przedstawieniem, przy czym wkłady do sumy zł 2500 — wolne są zupełnie od zajęcia i egzekucji.

FUNDUSZE WŁASNE

na dzień 1 stycznia 1937 r.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY	Zł. 150 000.—	
FUNDUSZ ZASOBOWY	Zł. 80.962.39	
FUNDUSZ WYRÓWNAWCZY	Zł. 2.250.—	Zł. 233.212 39
WKŁADY		Zł. 1.630.518.05

Czynnych książeczek oszczędnościowych — 13509

Rachunków bieżących — 142

Obrót w roku 1936 — Zł. 36.043.862.48

ORGANA

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Włocławka
we Włocławku
w dniu 31 grudnia 1936 roku.

RADA

Przewodniczący: *WITOLD MYSTKOWSKI, Prezydent m. Włocławka*

lub w jego zastępstwie:

Inż. TEOFIL HAJDO, Wiceprezydent m. Włocławka

Członkowie:

z grona Rady Miejskiej

*STEFAN DUBALSKI, handlowiec (1937) *)*
ANTONI WAWRZYNIECKI, adwokat (1936)
ALEKSANDER WITKOWSKI, rzemieślnik (1937)

z poza Rady Miejskiej

ZYGMUNT BŁĘDOWSKI, prof. gimn. (1936)
KS. KANONIK SYLWAN DEMBCZYK, prob. par. św. Jana (1938)
LUDWIK LESZCZYŃSKI, rzemieślnik (1936)
ABRAM TORUŃCZYK, kupiec (1938)

ZARZĄD (DYREKCJA).

Zastępca Naczelnika Zarządu: *STANISŁAW GROCHOWSKI*
p. o. Dyrektora Zarządzającego Kasy

Członek Zarządu: *TADEUSZ GUTOWSKI*

KOMISJA REWIZYJNA.

Przewodniczący: *inż. ZYGMUNT ŚLÓSARSKI*

Członkowie:

inż. PIOTR LIS, z-ca Inspektora Szkolnego
ANTONI RADZIEJOWSKI, Szef biura Papierni

---

*) Mandat trwa do końca roku.

OCENA DZIAŁALNOŚCI

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA W PRASIE FACHOWEJ NA PODSTAWIE SPRAWOZDANIA ZA ROK 1936.

„Czasopismo Kas Oszczędności", miesięcznik poświęcony sprawom Komunalnych Kas Oszczędności, wychodzący w Poznaniu, w Nr. 4 (z kwietnia 1936 r.) w dziale „Przegląd Wydawnictw" pisze p. t. „Sprawozdanie Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Włocławka w Włocławku za rok 1935, (stron 88, in 8°)".

„Sprawozdanie wzorowe — jak zwykle — w treści, układzie i szacie zewnętrznej, daje pogląd na owocną działalność w 8-mym z rzędu, od założenia Kasy roku sprawozdawczym. Mimo warunków gospodarczych niesprzyjających wzrostowi wkładów oszczędnościowych i windykacji zamrożonych kredytów — Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Włocławka potrafiła wzmocnić dotychczasową pozycję, opartą na zaufaniu szerszych sfer miejscowych. Wkłady oszczędnościowe wzrosły w okresie sprawozdawczym o sumę zł. 186.400.— t. j. o ca 16% do kwoty złotych 1.345.836.— m. in. dzięki celowej propagandzie, prowadzonej zarówno w szeregach młodzieży szkolnej, jak również starszego społeczeństwa. Zaznaczyć należy, że Kasa w roku ubiegłym przystąpiła do wydania „Szczegółowej instrukcji manipulacyjnej dla działu sądowo-egzekucyjnego w K. K. O.", której część I już się ukazała i która niewątpliwie odda cenne usługi Kasom Oszczędności".

„Codzienna Gazeta Handlowa", wychodzący w Warszawie najpoważniejszy dziennik gospodarczy, w Nr. 92 z r. 1936 pisze w artykule p. t.

„Pomyślny Rozwój K. K. O. miasta Włocławka".

„Leży przed nami sprawozdanie z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Włocławka za r. 1935 t. j. za ósmy rok działalności tej niezwykle pożytecznej i zasłużonej placówki kredytowej na Kujawach. Biorąc ogólnie należy

podkreślić, że pomimo niezwykle ciężkich ogólnych gospodarczych warunków kraju Kasa wykazała dalszy i to znaczny wzrost obrotów na wszystkich odcinkach swej pożytecznej działalności. Wkłady oszczędnościowe wzrosły w okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu i to dość znacznie, bo o 23 proc. Suma weksli protestowanych stanowiła jeszcze mniejszy odsetek w bilansie, aniżeli w r. 1934. K. K. O. krzepnie i rozwija coraz to szerszą działalność, opierając ją wyłącznie na własnych środkach obrotowych t. j. na kapitałach własnych i wkładach oszczędnościowych. Analizując bilans i sprawozdanie Kasy za r. ub. można śmiało stwierdzić, że weszła ona do szeregu instytucji finansowych zwycięsko przeciwstawiających się zmianom konjunktury i trudnościom gospodarczym, do instytucyj wypróbowanych pod względem ekonomicznym i wzorowych pod względem organizacyjnym. Rzuca się w oczy również wybitna płynność rachunków K. K. O. wskazująca na prawidłowy tok i rytm pracy w instytucji.

Ponadto o sprawności i dobrej opinji jaką cieszy się K. K. O. świadczy nietylko sam wynik finansowy, ale również fakt niezwykłego zaufania, jakim cieszy się placówka w Włocławku. Wyrazem tego zaufania stał się wybór na stanowisko Prezydenta miasta Włocławka długoletniego Naczelnika Zarządu i Dyrektora Kasy, jej założyciela a zarazem organizatora p. Witolda Mystkowskiego, który równocześnie objął z urzędu stanowisko przewodniczącego Kasy.

Należy życzyć tej tak zasłużonej placówce dalszych pomyślnych wyników, z korzyścią zarówno dla samej placówki, jak i dla całokształtu rzeczywistości gospodarczej naszego kraju. Im więcej, bowiem będzie zdrowych komórek gospodarczych w Polsce, tym prędzej kraj nasz dźwignie się z niedoli kryzysowej ku lepszemu i zamożniejszemu jutru".

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

Z DZIAŁALNOŚCI

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

ZA ROK 1936.

Nawiązując do minionego okresu działalności Kasy za rok 1936 i chcąc go właściwie oświetlić, należy omówić przede wszystkim te ogólne przejawy życia gospodarczego w Polsce, które mają wpływ na rozwój i postęp idei oszczędności, krzewienie której jest głównym zadaniem K. K. O. Należy ponad to omówić, chociażby w skrócie te zjawiska i zdarzenia z ubiegłego roku, które miały dominujący wpływ na wzmożenie się lub pomniejszenie aktywności gospodarczej Polski.

Patrząc nieuprzedzonym okiem na całokształt zjawisk naszego życia gospodarczego na terenie kraju musimy przede wszystkim dostrzec wzrost tempa życia gospodarczego i to na każdym niemal odcinku Analiza poszczególnych elementów omawianego zagadnienia wskazuje, że podstawą poprawy gospodarczej, było dalsze wzmocnienie naszego znaczenia politycznego na zewnątrz, osiągniętego dzięki skoordynowanym wysiłkom najwyższych czynników w Państwie. Nieustanna współpraca tych samych czynników w poczynaniach wewnątrz Państwa, dała również możność ugruntowania równowagi budżetu, bez uszczerbku dla potrzeb obrony kraju. Celowa polityka inwestycyjna ułatwiła powstanie nowych warsztatów pracy, jako też spowodowała wzrost zatrudnienia w przemyśle. Wzmożony

ruch budowlany dla wielu z nim związanych gałęzi produkcji był bodźcem do rozwinięcia wydatnej działalności. Ogólny wskaźnik wytwórczości z 67 w końcu 1935 r. wzrósł do 82 na koniec października 1936 r. W ślad za wzmożeniem produkcji rodzimej zaobserwowaliśmy w r. 1936 ożywienie w handlu, wzrost spożycia, a nawet zwiększenie się wpływów podatkowych. Rolnictwo, dzięki specyficznej sytuacji na rynkach europejskich i zamorskich oraz związanej z tym zwyżce cen płodów rolnych, wykazuje pewien zwrot ku poprawie, z widokami na lepszą rentowność i dążenie do wchłonięcia większej ilości produktów przemysłowych. Nieliczne poza tym dziedziny naszego życia, które nie odczuły dotąd w większej mierze idącej fali poprawy sytuacji ekonomicznej, zmuszone są poszukiwać nowych dróg do wyzwolenia się z pęt „kryzysu".

W wyjątkowych warunkach w r. 1936 znalazł się nasz rynek finansowy. Stan jego kształtował się w pierwszym rzędzie zależnie od obrotów kapitałowych z zagranicą, których saldo ujemne niwelował tylko w pewnej części nasz dodatni bilans handlowy. Celem wstrzymania niekorzystnego odpływu złota i walut obcych, ukazało się w kwietniu 1936 r. rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o reglamentacji wywozu złota i dewiz, które dodatnio wpłynęło na uzdrowienie sytuacji, umacniając tym samym podstawy naszej waluty i jej stabilizację.

Drugim ważnym czynnikiem, wpływającym na stan naszego rynku pieniężnego, była i jest kapitalizacja wewnętrzna. Wiąże się ona ściśle z jednej strony z poprzednio omówionym ożywieniem w przemyśle, handlu i rzemiośle, z drugiej zaś strony jest ona zależna od mniej lub więcej skomplikowanych stosunków politycznych w świecie.

Trwająca jeszcze w r. 1936 wojna w Abisynii, ostre pogotowie zainteresowanych w niej mocarstw na morzu Śródziemnym, wybuch powstania w Hiszpanii i zaangażowanie się kilku narodów europejskich z pomocą dla stron walczących, nieustannie wzrastająca akcja zbrojeniowa wszystkich niemal państw świata, oto wydarzenia, których następstwem musiała być postępująca dezorientacja i chwiejność w poczynaniach ludzkich. Znaczniejszym też echem na naszym rynku odbiło się nieoczekiwane odstąpienie od parytetu

złota kilku walut „bloku złotego". Trzeba zaznaczyć jednak, że mimo wielu tych niekorzystnych zjawisk na arenie świata, dzięki niezachwianej stałości naszej waluty, wypadki te nie wywołały u nas głębszych wstrząsów na rynku pieniężnym. Wizyta Marszałka Śmigłego-Rydza w Paryżu, potwierdzająca głębokie współżycie polityczne Polski z Republiką Francuską, podpisanie z tym krajem umowy pożyczkowej, której transza gotówkowa przeznaczona jest wprawdzie na wzmocnienie obronności naszych granic, w praktyce poważnie zasili naszą instytucję emisyjną, pośrednio zaś sprawi szersze niż dotychczas rozładowanie bezrobocia, wpłynie na poprawę i utrwalenie koniunktury gospodarczej.

Całokształt spraw, związanych z naszym rynkiem pieniężnym, rokujący uniezależnienie się Polski od ewentualnych wstrząsów możliwych na terenie innych państw europejskich, daje gwarancję stałości i równowagi życiu gospodarczemu Polski, wnosząc zarazem do naszych stosunków w końcu roku zupełne uspokojenie.

Na tle wydarzeń 1936 r., ruch oszczędnościowy w Polsce, jako jeden z najważniejszych czynników kapitalizacji wewnętrznej, odznaczał się stałą poprawą. W ruchu tym nadal dominujące znaczenie utrzymują K. K. O. Mimo, że poprawa ta nie była równomierną, gdyż w wielu kasach, nie obyło się bez zmian w stanie wkładów, będących odbiciem sytuacji ogólnej, w sumie jednak wkłady oszczędnościowe łącznie z wkładami na rachunkach czekowych, bieżących i otwartego kredytu potrafiły osiągnąć stan wyższy w końcu roku 1936, w porównaniu z końcem roku 1935.

Rok sprawozdawczy wniósł również w dziedzinie prawodawczej nowy moment zdążający do konsolidacji ruchu oszczędnościowego w Polsce. W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 56 poz. 410 z dnia 22 lipca 1936 r. ukazało się Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 8 lipca tegoż roku wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności, będące dalszym doniosłym krokiem w rozbudowie naszego ustawodawstwa o K. K. O. Rozporządzenie to poddaje obowiązkowo, wbrew dotychczasowej praktyce, wszystkie K. K. O. pod bezpośredni nadzór właściwych związków, których siedziby znajdować się będą w Warszawie, Lwowie, Katowicach i Poznaniu.

Uprawnienia i zadania związków ujęte są bardzo szczegółowo. Mają one m. in. zlecone czuwanie nad przestrzeganiem przez kasy ram statutowych, kontrolują działalność kas przez dokonywanie rewizyj periodycznych, badają i zatwierdzają bilanse, preliminarze budżetowe, rachunki zysków i strat i t. d. Jednocześnie związki reprezentują na zewnątrz należące do nich kasy, kierując polityką ich operacyj czynnych i biernych w/g zasad i wskazań ustalonych bądź zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Przewidziana centralizacja propagandy ogólno-państwowej na rzecz oszczędności w związkach, pozwoli na racjonalniejsze wykorzystanie wszelkich możliwości, często niedostępnych dla poszczególnych kas.

Rozporządzenie o związkach K. K. O. wzmocni bezwątpienia podstawy organizacyjne kas, a wprowadzając obok ścisłej i fachowej kontroli również rzeczową politykę personalną, zastrzegającą związkom prawo zatwierdzania członków dyrekcyj, będzie ono nowym czynnikiem zwiększającym jeszcze silniej dotychczasową pewność złożonych w kasach wkładów, a co za tym idzie czynnikiem pogłębiającym i upowszechniającym zaufanie do K. K. O.

Dzięki poprawie stosunków koniunkturalnych państwa, życie gospodarcze miasta Włocławka kształtowało się w roku 1936 pod znakiem znacznego ożywienia. Niemałym bodźcem w tym kierunku było uporządkowaniu finansów miejskich, co zawdzięczamy wysiłkom p. Prezydenta Witolda Mystkowskiego, którego inicjatywa i energia pozwoliły poza tym uruchomić szereg prac inwestycyjnych, jak budowa stacji pomp wodociągowych i rurociągu ulicznego, rozpoczęcie intensywnych robót przy zakładaniu sieci kanalizacyjnej, europeizację szeregu ulic w śródmieściu i na peryferiach, przejęcie prac ziemnych przy dojazdach do budującego się nowego mostu i wiele innych, dających zarobek rzeszom bezrobotnych, a przyczyniających się do urbanizacji naszego miasta. Niemniej ruch budowlany i wzrost zatrudnienia w przemyśle lokalnym wywołują wzmożenie tętna na tutejszym rynku finansowym. Komunalna Kasa Oszczędności miasta Włocławka, jako najczulszy barometr naszego życia, zanotowała skrzętnie te objawy, reagując wybitnym wzrostem ogólnych obrotów. W porównaniu z rokiem 1935 w którym obrót ogólny wynosił 26.920.428.72, wzrósł on w roku 1936 do sumy zł. 36.043.862.48 czyli o zł. 9.123.433.76 t. j. o 33,9%. Również

obroty kasowe w r. 1936 osiągnęły sumę zł. 20.083.764.89, zatem wobec zł. 14.011.122.78 z roku poprzedniego wzrosły o 6 072 642.11 t. j. o 43,3%.

Obok rozrostu wszelkich operacyj, dziewiąty rok działalność K. K. O. m. Włocławka, na tle wyżej scharakteryzowanych warunków ogólno-państwowych i lokalnych wykazuje w dalszym ciągu wzrost wkładów i to znaczny, a obniżenie sumy weksli protestowanych, stanowiących jeszcze mniejszy odsetek aniżeli w roku ubiegłym. Rozwój Kasy idzie w parze ze wzmocnieniem jej zasobów, opierając się wyłącznie na własnych środkach obrotowych t. j. na kapitałach własnych i wkładach oszczędnościowych.

Wzrost wkładów oszczędnościowych. Łączna suma wkładów oszczędnościowych, ulokowanych w Kasie osiągnęła w końcu roku sprawozdawczego poważną kwotę zł. 1.540.469.05, wobec 1.345.836.03 z końca roku poprzedniego, wzrosła zatem o zł. 194.633.02, a więc o 14,5%.

Jeśli chodzi o wkłady oszczędnościowe osób i firm prywatnych, to wkłady te w końcu roku sprawozdawczego wyniosły pokaźną sumę zł. 1 444.874.65, ulokowanych na 13.507 książeczkach oszczędnościowych, zatem wobec zł. 1.177,253.76, ulokowanych na 12.092 książeczkach, wzrosły o zł. 267.620.89 i o 1415 książeczek, a więc o 22,7% sumy wkładów i o 11.7% liczby wkładców.

Propaganda oszczędności. W sprawozdaniach za lata ubiegłe w obszernych rozdziałach przedstawiony był całokształt prac Kasy w dziedzinie krzewienia zmysłu osz zędnościowego wśród szerokich mas ludności miejscowej. Propaganda oszczędności i jej znaczenie dla rozwoju Kasy była i jest docenianą przez organa Kasy. Mając na uwadze cele komunalnych kas oszczędności wogóle, na czoło których wysuwać się musi przede wszystkim krzewienie idei oszczędności, Kasa nie szczędzi nigdy rozporządzalnych środków na reklamę i propagandę. Kasa pod względem systemu i podejścia do omawianego zagadnienia ma swoją tradycję, nie poprzestaje jednak na już wypróbowanych sposobach propagandy, stosuje coraz to nowe, zależnie od chwili i okoli-

czności. O istnieniu Kasy, o jej stałym i systematycznym rozwoju przypomina obywatelowi szereg umiejętnie dobranych środków reklamowych. Akcja propagandowa Kasy dociera do szkół, do ośrodków fabrycznych, przenika za pośrednictwem prasy do szerokich kół społeczeństwa. Kasa nie unika żadnej okazji, ażeby wkładca, a nawet obywatel, nie utrzymujący żadnych stosunków z Kasą, mógł być poinformowany w jakim kierunku zmierza polityka kredytowa Kasy, jak się kształtują jej obroty i t. p.

Nie poprzestając jedynie na wykorzystaniu „Dnia Oszczędności", akcja propagandowa Kasy prowadzona była w roku sprawozdawczym również jak i w poprzednich latach systematycznie przez cały rok. Kasa posiada cały szereg środków propagandy stałych, jak reklama neonowa świetlna, film, wydawane co roku sprawozdania o działalności Kasy i t. p.

Przechodząc do omówienia akcji propagandowej w roku sprawozdawczym, zwrócimy najpierw uwagę na przeprowadzoną propagandę prasową.

Wzorem lat ubiegłych, Kasa utrzymywała również w r. 1936 żywy kontakt z miejscowym społeczeństwem za pośrednictwem prasy, a mianowicie przez „Express Kujawski", „A. B. C.", „Dziennik Kujawski", „Tygodnik Polski", „Wiadomości Włocławskie" i „Echo Kujawskie".

Należy podnieść, że zadania i idee reprezentowane przez Kasę znalazły pełne zrozumienie wśród P. P. Redaktorów cytowanych dzienników, a za wysoce obywatelskie stanowisko, jakie okazywali i okazują zawsze gdy idzie o pracę w kierunku krzewienia oszczędności, zdobyli sobie całkowite uznanie społeczeństwa i Organów Kasy.

Ogółem ukazało się około 200 wzmianek, nowel, wywiadów, ogłoszeń i sprawozdań z działalnoś.i Kasy.

Niezależnie od tego umieszczano artykuły, wzmianki i ogłoszenia w innych wydawnictwach miejscowych lub zamiejscowych, cieszących się poczytnością wśród tutejszej ludności. Cały szereg wydawnictw nieperiodycznych, lokalnych, jak rozkłady jazdy pociągów i autobusów, spis abonentów telefonicznych, skorowidze

adresowo-handlowe, sprawozdania instytucyj dobroczynnych i społecznych, przewodniki turystyczne, kalendarze i t. p. zawierały opisy, wzmianki lub ogłoszenia Kasy.

Wzorem lat ubiegłych rozdano klijenteli Kasy 5000 szt. kalendarzyków kieszonkowych na rok 1936 oraz 500 sztuk sprawozdań rocznych za r. 1935.

W kinach miejscowych wyświetlano film propagandowy długości 150 mtr., częściowo udźwiękowiony.

Dla stałej i racjonalnej propagandy wykorzystano, niezależnie od reklamy świetlnej, cztery duże okna wystawowe lokalu Kasy dekorowane przez miejscowego artystę malarza.

Kasa brała również udział w Kiermaszu - Wystawie, urządzonym w grudniu 1936 r. przez Kujawski Oddział Stowarzyszenia Kupców Polskich i Związek Pań Domu w gmachu Muzeum Ziemi Kujawskiej, prezentując efektownie oświetlone stoisko w kształcie skarbonki na tle książeczki oszczędnościowej, za co zdobyła wyróżnienie w postaci „Dyplomu uznania".

Akcji ua terenie szkół m. Włocławka, jako jednej z najważniejszych w kierunku szerzenia zmysłu oszczędności już od najmłodszych lat, poświęca Kasa jaknajwięcej uwagi. Istniejące Szkolne Kasy Oszczędności prosperują przeważnie dobrze, znajdując w K. K. O miasta Włocławka stałą i przychylną opiekę. Kasa bezpłatnie w szkołach rozdała 1000 egz. „Gazetki Oszczędnościowej".

W początku roku szkolnego 1936/7 wydano uczniom miejscowych szkół podobnie jak w latach ubiegłych 165 książeczek oszczędnościowych z 1-złotowym wkladem zawiązkowym.

W „Dniu Oszczędności" we wszystkich pismach miejscowych umieszczono „Odezwę Centralnego Komitetu Oszczędnościowego" oraz specjalne artykuły p. t: „Droga do dobrobytu" i „U nas i gdzie indziej"; we wszystkich kinach wyświetlano film propagandowy, nagrodzono 8 wkładców premiami na sumę zł. 547.47 za systematyczne oszczędzanie oraz rozkolportowano: 500 sztuk broszur, „Gdzie najbezpieczniej, najkorzystniej i najdogodniej lokować gotówkę" — Władysława Augustowskiego i 250 sztuk broszur: „Rozumna siejba" — Ryszarda Lenartowicza.

Poza tym w związku z „Dniem Oszczędności“ na zaproszenie Polskiego Białego Krzyża p. Dyr. Grochowski wygłosił w sali kina „Corso“ pogadankę propagandową dla żołnierzy, a pracownik Kasy p. Idzikowski, taką pogadankę w Świetlicy 14 p. p.

Jak wielkie jednocześnie znaczenie propagandowe ma dobra organizacja Kasy i jak to ocenia prasa fachowa, ilustruje artykuł który ukazał się w Nr. 63 z d. 15. III. 1936 r. „Codziennej Gazety Handlowej“ wychodzącej w Warszawie p. t.

„Rekord K. K. O. miasta Włocławka“.

„Niewątpliwie spośród istniejących w Polsce Komunalnych Kas Oszczędności, na czoło wysunęła się, tak pod względem spełniania swych zadań, jak i sprężystości w rachunkowości, — Komunalna Kasa Oszczędności m. Włocławka, która swój zestawiony bilans za rok 1935, ogłosiła już... dnia 5 stycznia 1936 r. Nie jest to sporadyczny wypadek w historii tej Kasy, gdyż i za rok 1934 bilans jej był gotów dnia 5 stycznia 1935 r.) Fakt niezwykle szybkiego zestawienia bilansu, bo w ciągu dni 4-ch od chwili zamknięcia okresu operacyjnego, upływającego w dn. 31 grudnia, jest swego rodzaju rekordem nietylko w Polsce, ale wydaje się i wogóle w buchalterii. Kom Kasa Oszczędności m. Włocławka została założona w czerwcu 1928 r. i już w pierwszym okresie swego istnienia wykazuje ożywioną działalność. Dzięki sprężystemu kierownictwu b. dyrektora, a obecnego prezydenta miasta Włocławka, p. Witolda Mystkowskiego, rozwój kasy, na zdrowych i mocnych podstawach, postępuje siedmio-milowemi krokami, o czem świadczy znaczny wzrost wkładów i udzielonych pożyczek B. dyr. kasy p. Witold Mystkowski, okazał się nietylko dzielnym bankowcem, ale i doskonałym instruktorem odpowiednio dobranego i przeszkolonego przez niego personelu. To też z chwilą powołania go przed rokiem na stanowisko Prezydenta miasta Włocławka stanowisko dyrektora kasy objął najbliższy jego współpracownik p. Stanisław Grochowski, pod którego kierownictwem kasa wykazuje dalszy imponujący rozwój, a bilans za rok 1935 został zestawiony nawet o jeden dzień wcześniej, niż w roku ubiegłym. Suma obrotowa w porównaniu z rokiem ubiegłym, zwiększyła się się o 8,3% do sumy zł. 26.920.428.72, obroty kasowe o 15,2% do sumy zł. 14.011.122.78 wkłady oszczędnościowe — o 16,7%, do sumy zł 1.345.836.— wkłady — lokaty — o 23%, do sumy zł. 1.523.176,03 — suma bilansowa — o 22,9%, do sumy zł. 1.862.087.99, kredyty udziolone przez kasę — o 25,6% do sumy zł. 1.409 663.44.*

Weksle protestowane w stosunku do udzielonych kredytów wynoszą 2,9%, kapitały własne zwiększyły się o 11,8%, do sumy zł. 220.045.74. Wkłady — lokaty w stosunku do bilansu stanowią 81,8%, fundusz zasobowy w stosunku do kapitału zakładowego stanowi 46,6%, fundusz zasobowy w stosunku do wkładów oszczędnościowych — 5,2%. Rezerwy kasowe i inne stanowią zł. 679.961.34, a w stosunku do bilansu 36,5%.

---

*) Za rok operacyjny 1936, bilans był gotowy w dniu 4 stycznia 1937 r. przyp. wyd.

Szczegółowy bilans kasowy za rok 1935 zamieszczamy w nuwerze dzisiejszym. Nadmienić wypada, że dzięki swej zdrowej gospodarce K. K. O. m. Włocławka cieszy się olbrzymiem zaufaniem społeczeństwa włocławskiego".

Ogólny koszt propagandy i reklamy w roku sprawozdawczym wyniósł zł. 5 126.11.

Konwersja na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną

Kasa podobnie jak przy subskrypcji Pożyczki Narodowej oraz 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej, nie szczędziła również zabiegów by należycie ułatwić i usprawnić konwersję dotychczas posiadanych przez jej klijentelę państwowych papierów wartościowych na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną.

Działalność kredytowa.

Działalność kredytową Kasy w roku sprawozdawczym cechowała daleko posunięta ostrożność, będąca zasadą postępowania organów Kasy w latach ubiegłych. Ostrożna polityka kredytowa była nakazem chwili w obliczu trwającego jeszcze kryzysu, wobec osłabionej siły płatniczej ludności i wegetacji części warsztatów pracy. Ograniczenia, stosowane w okresach poprzednich, musiały być utrzymane, mimo zaznaczającej się ogólnej poprawy w końcu roku. Należało w dalszym ciągu przy udzielaniu kredytów zwracać szczególną uwagę na należyte zabezpieczenie, na jego wysokość, realność i płynność, należało również poddawać selekcji zapotrzebowania kredytowe. W szczególności przy udzielaniu pożyczek wekslowych niezabezpieczonych dodatkowo kaucjami hipotecznymi, Kasa podobnie jak w roku poprzednim, żądała dobrych żyr lub poręczeń, nie licząc podpisu współmałżonka pożyczkobiorcy.

Wszystkie poważniejsze kredyty wekslowe z reguły posiadają zabezpieczenie hipoteczne, przy czym w tych nawet przypadkach i niezależnie od współmałżonka kredytobiorcy, weksle żyruje lub poręcza jeszcze przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba.

Kasa nie udziela już zupełnie pożyczek hipotecznych t. zw. czystym wpisem. Likwidując tego rodzaju dawne pożyczki, Kasa zamiast nich udziela pożyczki wekslowe, zabezpieczone kaucjami hipotecznymi, które w praktyce okazały się bardziej płynnymi.

W związku z poważnym brakiem weksli, pochodzących z obrotu gospodarczego i wynikającą stąd słabą podażą wartościowego materiału, a pojawieniem się weksli grzecznościowych, Kasa zmuszona była również i w roku sprawozdawczym rozpatrywać drobiazgowo przedstawiony do dyskonta materiał wekslowy i szczególnie ostrożnie udzielać kredyty dyskontowe.

Kasa bez przerwy niosła w roku sprawozdawczym pomoc finansową miejscowym warsztatom pracy na cele gospodarcze w postaci przystępnego kredytu, obniżając w miarę możności jego koszty.

Należy nadmienić, że udział Kasy w ogólnej akcji obniżania kosztów kredytu był bardzo czynny i realizowany przez zmniejszanie stawek prowizyjnych oraz innych kosztów manipulacyjnych. Łączna pozostałość rozprowadzonych przez Kasę kredytów, nie wliczając w nią weksli protestowanych, wzrosła znacznie w porównaniu ze stanem z końca roku poprzedniego, bo o zł. 206.806.23 t. j. z sumy zł. 1.409 663.44 do sumy zł. 1.616.469.67, a więc o 14.7%.

Z kredytów udzielanych przez Kasę w roku sprawozdawczym, podobnie jak i w latach ubiegłych, korzystało rzemiosło, kupiectwo, drobny przemysł oraz właściciele nieruchomości. Dla kupiectwa Kasa uruchamiała m. in. ulgowe kredyty przedświąteczne, będące znakomitym środkiem pomocy dla drobnego i średniego handlu w okresach zwiększonego zapotrzebowania na środki obrotowe. Właściciele nieruchomości korzystali z kredytu na wykończenie nowopowstałych budowli, przy czym kredyt ten zabezpieczony był hipotecznie, a spłacany w 10 ratach kwartalnych Poza tym Kasa udzielała pożyczek podobnie zabezpieczonych na remont domów starych oraz na instalacje przewodów wodociągowych i kanalizację. Kasa pokrywała całe uzasadnione zapotrzebowanie kredytowe. Organa Kasy, bacząc na charakter instytucji, która w pierwszym rzędzie służyć powinna pomocą kredytową mniejszym warsztatom pracy, przy udzielaniu kredytów stosowały tylko jedno, jedyne zresztą, ograniczenie — co do wysokości udzielanego kredytu, a mianowicie, aby suma kredytu przyznana jednemu klijentowi nie przekraczała 1% ogólnej sumy wkładów, ulokowanych w Kasie.

Jeżeli chodzi o wypłacalność kredytobiorców, to należy zanotować znaczną poprawę w tym względzie. Szczegóły ujmuje następny rozdział sprawozdania.

W końcu dodać należy, że Kasa w okresie sprawozdawczym udzielała również 4% kredytów rzemieślniczych na okres do 10 kwartałów, na warunkach, ustalonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, który przeznaczył Kasie na ten cel specjalny kredyt redyskontowy do sumy zł. 60.000.—. W granicach tej sumy Kasa kontynuowała pomoc dla rzemiosła i drobnego przemysłu. Dane cyfrowe odnośnie szczegółów akcji kredytowej przedstawione zostały w drugiej części sprawozdania.

Egzekucja. Rok sprawozdawczy wykazuje pewną poprawę o ile idzie o stan weksli protestowanych i można stwierdzić, że minął bez poważniejszych załamań, mimo że część warsztatów pracy nie otrząsnęła się jeszcze całkowicie z depresji, datującej się z lat ubiegłych.

Poprawa ta zaznacza się zwłaszcza w końcu roku 1936, co znalazło swój wyraz w ostatecznym saldzie weksli protestowanych, które na dzień 31 grudnia tegoż roku wynosi zł. 33.160.41 co stanowi już tylko 2,0% sumy pozostałości udzielonych kredytów.

Stan weksli protestowanych z końca roku sprawozdawczego jest zatem mniejszy w porównaniu ze stanem z końca 1935 r. o zł. 5.132.43 czyli o 13,4%, aczkolwiek suma pozostałości udzielonych kredytów w końcu roku sprawozdawczego jest wyższą o 14,7% pozostałości z roku ubiegłego.

Niezależnie od tak pomyślnego wyniku, Kasa odzyskała w roku sprawozdawczym, dzięki intensywnie prowadzonej egzekucji, kwotę zł. 14.177.34 z ogólnej sumy weksli spisanych na straty, a wynoszącej wg. stanu z końca 1935 r. zł. 33.964.08, zmniejszając w ten sposób spisane na straty należności wątpliwe o 41,7%.

Cyfry powyższe stwierdzają niezbicie, że Kasa w sposób zdecydowany nie dopuszcza do zamrożenia, choćby częściowego, udzielonych kredytów, że stoi pilnie na straży płynności bilansu, że wreszcie przez udoskonalenie aparatu egzekucyjnego, jak również przez umiejętne jego wykorzystanie, powiększyła zyski Kasy o tak poważną kwotę odzyskanych należności.

Podobnie jak w latach poprzednich. Kasa w roku sprawozdawczym w tym samym celu spisała na straty pozostałości weksli zapro-

testowanych w roku 1934 i 1935 prócz reszty weksli rolniczych, podlegających konwersji wraz z kosztami w ogólnej kwocie zł. 11.603.97, aczkolwiek, wyegzekwowane z tego tytułu kwoty, bezwątpienia powiększą zyski lat następnych. Pozostawiona natomiast w bilansie za rok sprawozdawczy reszta pozostałości weksli zaprotestowanych na łączną sumę zł. 33.160.41 stanowi materiał pewny, tym bardziej, że większą jej część t. j. zł. 21,000.— obejmują wyżej omówione zobowiązania rolnicze. Łączna pozostałość weksli protestowanych zresztą jest o zł 47.801.98 czyli o 59% mniejszą od funduszu zasobowego Kasy, który po przelaniu czystego zysku za rok sprawozdawczy wyniesie sumę zł. 80.962.39.
Wydatnie zmniejszyła się również suma wyłożonych kosztów egzekucyjnych od niezapłaconych w terminie należności Kasy; pozostałość tych kosztów w końcu roku 1935 wynosiła sumę zł. 3.109.87 podczas gdy w końcu roku sprawozdawczego koszty egzekucyjne wynoszą sumę zł. 2.898.73, a więc w porównaniu z rokiem poprzednim o zł. 211,14 mniej, czyli o 6,8%.
Tak poważny spadek stanu weksli protestowanych świadczy nietylko o sprawnej i dobrze zorganizowanej egzekucji, ale również o racjonalnej gospodarce kredytowej.

Analiza bilansu: Zamieszczona obok analiza bilansu K. K. O. miasta Włocławka w sposób jasny daje pogląd na całą gospodarkę Organów Kasy, świadcząc, że gospodarka ta jest przezorna i celowa.
Uzupełniając tę analizę, należy określić stopień płynności całego bilansu przez porównanie odpowiadających sobie pozycji aktywów i pasywów t. j. majątku i zobowiązań.
Ogólna suma zobowiązań wynosi zł. 1.781579.03 t. j. 88,4% sumy bilansowej. Są to zobowiązania przede wszystkim z tytułu wkładów oszczędnościowych, z których suma zł. 1.292 884.72 przypada na wkłady à vista, wiązane kwotą zł. 500.— dziennie oraz suma zł. 43.888.93 na wkłady z jednomiesięcznym wypowiedzeniem. Wkłady czekowe i zobowiązania inkasowe w ogólnej kwocie zł. 90.836.— należą do zobowiązań płatnych natychmiast.
Ogólna suma zobowiązań znajduje całkowite pokrycie w dwóch pierwszych grupach aktywów t. j. w majątku I-go i II-go stopnia płynności, wynoszącym razem zł. 1.787.416.90 t. j. 88,7% sumy bilansowej.

Analiza bilansu K. K. O. miasta Włocławka

na dzień 31-XII-1936 r.

Stan czynny

1. Majątek obrotowy I-go stopnia płynności *)			
Kasa i sumy do dyspozycji . . .	zł.	127 055.27	
Kupony bieżące	„	689.08	
Weksle zdyskontowane z terminem płatności do 3 mies. .	„	128 901.15	
Weksle pożyczkowe płatne w styczniu 1937 r.	„	297 391.25	
Papiery wartościowe własne notowane na giełdzie . . .	„	40 010.60	
	zł.	594 047.35	29,5%
2. Majątek obrotowy II-go stopnia płynności			
Papiery wartościowe własne nienotowane na giełdzie. . .	zł.	21 415.—	
Pożyczki weksl. pł. ponad 1 mies.	„	1 056 797.35	
„ terminowe na zastaw .	„	52 940.—	
„ bieżące otw. kredytu .	„	30 460.—	
„ hipoteczne . . .	„	31 757.20	
	zł.	1 193 369.55	59,2%
3. Majątek niepłynny			
Nieruchomości	zł.	81 604.74	
Ruchomości	„	19 235.89	
Należności z tyt. Ukł. Konwers .	„	18 222.72	
Weksle protestowane . . .	„	33 160.41	
Inne aktywa	„	75 725.32	
	zł.	227 949.08	11,3%
	zł.	2 015 365.98	100,0%

Stan bierny

1. Zobowiązania natychmiast płatne			
Wkłady oszczędnościowe á vista i do 3 mies.	zł.	1 336 773.65	
Wkłady czekowe	„	90 049.—	
Zobowiązania inkasowe . .	„	787.—	
	zł.	1 427 609.65	70,8%
2. Inne zobowiązania			
Wkłady oszczędnościowe z terminem wypowiedzenia 3 mies.	zł.	203 695.40	
Redyskonto weksli . . .	„	70 535.—	
Inne pasywa	„	79 738.98	
	zł.	353 969.38	17,6%
3. Kapitały własne			
Kapitał zakładowy . . .	zł.	150 000.—	
Fundusz zasobowy . . .	„	70 045.74	
Fundusz wyrównawczy . .	„	2 250.—	
Nadwyżka bilansowa . . .	„	11 491.21	
	zł.	233 786.95	11,6%
	zł.	2 015 365.98	100,0%

*) Należy podkreślić, że majątek obrotowy I stopnia płynności w kwocie 594.047.35 nie stanowi wyłącznego pogotowia gotówkowego Kasy, gdyż Kasa wykorzystała pg. stanu w dn. 31 grudnia 1936 r. z przyznanego jej kredytu redyskontowego jedynie sumę zł. 70.535.—, natomiast wolny kredyt redyskontowy w tym dniu wynosił zł. 344.465.— i znajduje się w każdej chwili do dyspozycji. Stąd też w rzeczywistości pogotowie kasowe wynosi kwotę zł. 938.512,35, t. j. 65,7% zobowiązań natychmiast płatnych.

Przeciwstawiając własne środki w postaci kapitału zakładowego i funduszu zasobowego Kasy łącznie z nadwyżką bilansową, przeznaczoną na powiększenie tego funduszu, aktywom, najtrudniejszym do zrealizowania, a mianowicie majątkowi niepłynnemu, należy z wyników tego porównania stwierdzić, że kapitały własne w sumie zł. 233786.95 stanowiące 11,6% sumy bilansowej przewyższają majątek niepłynny, wynoszący zł. 227.949.08 t. j. 11,3% sumy bilansowej, o sumę zł. 5.837.87 t. j. o 0,3%.

Fundusz zasobowy jest najzupełniej realny, o czym świadczy najlepiej fakt, że wszystkie wierzytelności Kasy, których termin płatności upłynął przed końcem 1934 r. oraz weksle zaprotestowane w 1935 r. prócz zobowiązań rolniczych podlegających konwersji, zostały już odpisane na straty. Pozostałość tych odpisów wynosząca w końcu roku sprawozdawczego poważną kwotę zł. 38.343.06 stanowi dalszą cichą, lecz realną rezerwę, zabezpieczającą oficjalny fundusz zasobowy, dowodem czego są wysokie wpływy odzyskiwanych należności wątpliwych.

Kasa w roku sprawozdawczym utrzymywała nadal niezbędne pogotowie gotówkowe na wszelką ewentualność wzmożonego odpływu wkładów, to też wypłacano bez żadnych ograniczeń każdą zażądaną sumę wkładów bezterminowych, chociaż wkłady te wiązane są sumą zł. 500.— dziennie, jak również dyskontowano niewypowiedziane wkłady terminowe.

Z zysków netto, osiągniętych w sumie zł. 38.252.33 na operacjach w roku sprawozdawczym, odpisano na amortyzację ruchomości zł. 1.794.40, oraz na powiększenie rezerwy na pokrycie możliwych strat z tytułu zaprotestowanych weksli zł. 16.110.32, na pokrycie różnic kursowych na papierach wartościowych zł. 5.927.25, na różne straty zł. 2.929.15, na Fundusz Gwarancyjny K. K. O. zł. 574.56, a czysty zysk w kwocie zł. 10.916.65, pozostały po dokonaniu tych odpisów, użyty zostanie na powiększenie funduszu zasobowego z sumy zł. 70045.74 do sumy zł. 80.962.39.

Organa Kasy. W roku sprawozdawczym dokonała Rada Miejska ponownego wyboru dwóch członków Rady Kasy, z powodu kończącej się ich kadencji, Ks. Kanonika Sylwana Dembczyka i p. Abrama Toruńczyka.

Rada odbyła w 1936 r. 7 posiedzeń.

Spośród członków Komisji Rewizyjnej ustąpił p. Inż. Piotr Lis z powodu wyjazdu na stałe z Włocławka.

Komisja Rewizyjna odbyła w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń.

Rada Kasy uchwałą z dnia 29 kwietnia 1936 r. wybrała ze swego grona na członka Dyrekcji p. Tadeusza Gutowskiego, natomiast ustępującego członka Dyrekcji, p. Samuela Marguliesa, powołano do Komitetu Kredytowego w charakterze opiniodawcy.

Dyrekcja Kasy odbyła w roku sprawozdawczym 53 posiedzenia.

Zamierzenia na najbliższą przyszłość.

Jak już wyżej wspomniano wzrost obrotów Kasy a w szczególności w roku 1936 o przeszło 33% w stosunku do roku poprzedniego oraz z tym związany większy ruch klijenteli we wszystkich działach, powoduje konieczność zmiany dotychczasowego lokalu, który okazuje się do wzmożonej działalności Kasy niedostateczny i zbyt szczupły. Wobec takiego stanu rzeczy, sprawa nowego lokalu staje się palącą potrzebą, to też Organa Kasy zdecydowały jej rozwiązanie przez pobudowanie własnego gmachu. W roku sprawozdawczym, otrzymawszy odpowiednie zezwolenie Władz Nadzorczych, Kasa nabyła z funduszu zasobowego w centralnym punkcie miasta przy placu Wolności Nr. 17 nieruchomość o powierzchni placu 2.493 m.^{2}, na którym w najbliższej przyszłości ma stanąć okazały budynek nowoczesny tak pod względem architektury zewnętrznej, jak również pod względem wewnętrznych urządzeń, dostosowanych do współczesnych wymagań techniki bankowej. W gmachu tym znajdą pomieszczenie: sala operacyjna oraz biura Kasy, skarbiec zabezpieczony pg. najnowszych wymagań dla tego rodzaju urządzeń, sala posiedzeń Rady, lokal na projektowany zakład zastawniczy (lombard) oraz ew. lokale mieszkalne dla pracowników.

Z innych spraw, dotyczących najbliższej działalności Kasy należy wspomnieć, że w najkrótszym czasie ukończony zostanie druk drugiej części Szczegółowej Instrukcji Manipulacyjnej dla Działu Sądowo-Egzekucyjnego Komunalnych Kas Oszczędności. W ten sposób razem z I częścią tej Instrukcji, która ukazała się w 1935 r., powstanie całość niezmiernie pożytecznego podręcznika, tak bardzo potrzebnego w praktyce komunalnych kas oszczędności jak również

innych pokrewnych instytucyj i przydatnego zresztą także dla użytku wierzycieli prywatnych.

Że powyższe wydawnictwo Kasy okazało się celowe i potrzebne, dowodzą przychylne opinie, jakie w związku z ukazaniem się I części, wydały o nim sfery fachowe. Związek K. K. O. w Warszawie w okólniku Nr. 2 z dn. 16 stycznia 1936 r. zalecającym wszystkim zrzeszonym kasom reorganizację swych działów sądowo-egzekucyjnych pg. wskazań instrukcji pisze m. in.:

„W myśl art. 42 nowego prawa o K. K. O. do Związku naszego należy opracowanie instrukcyj w sprawie prowadzenia rachunkowości komunalnych kas oszczędności. W wykonaniu ustawowego obowiązku wydaliśmy już instrukcję bilansową. Rozsyłając Kasom tą instrukcję (okólnik nasz Nr. 4 z dn. 21 stycznia 1935 r) zaznaczyliśmy, że jest to pierwsza część instrukcji ogólnej, nad wydaniem której prace będą nadal kontynuowane. Opracowanie takiej ogólnej instrukcji, ze względu na ogrom materiału, rzecz zrozumiała, wymaga długiego przeciągu czasu. Dlatego też zamierzoną pracę postanowiliśmy wykonywać etapami, dając pierwszeństwo tym odcinkom pracy K. K. O., których konieczność unormowania staje się najpilniejszą potrzebą. Za taki odcinek uważaliśmy i uważamy dział windykacyjny pracy K. K. O. Z tego względu jeszcze w 1934 r. zwróciliśmy się do Komunalnej Kasy Oszczędności m. Włocławka, jako tej placówki, gdzie widzieliśmy, że dział windykacyjny został postawiony na wysokim poziomie, o opracowanie projektu odnośnej instrukcji. Prowadzona w porozumieniu z nami w ciągu przeszło dwóch lat praca, wydała pomyślne rezultaty. Wyszedł już z druku i jest już do nabycia I-szy zeszyt tej pracy p. t. „Szczegółowa instrukcja manipulacyjna dla działu sądowo-egzekucyjnego komunalnych kas oszczędności". Instrukcja ta, obok szczegółowych wskazówek, dotyczących prowadzenia technicznego rachunków weksli protestowanych i zaskarżonych i związanych z ich prowadzeniem czynności sądowych i egzekucyjnych, zawiera wszystkie wzory ksiąg, druków i pism, wiążących się z tym działem, a nadto wyczerpujące omówienie uzgodnień natury prawnej, z któremi zetknąć się może każdy wierzyciel, poszukujący swej pretensji na drodze sądowej. Opracowana przez pracowników kasy oszczędności daje gwarancję, że przepisy jej i zamieszczone w niej wzory zostały ustalone pod kątem przydatności praktycznej. Ich walor praktyczny potwierdza zresztą stosowanie ich od dłuższego czasu przez Kasę miasta Włocławka, dające jaknajlepsze wyniki. Nie wątpimy przeto, że Kasy nie tylko z obowiązku, lecz w swoim własnym interesie zaopatrzą się w tą instrukcję...".

* * *

Niezależnie od powyższego ogólnego przeglądu, działalność i rozwój Kasy ilustruje ponadto szczegółowa analiza wszystkich rachunków Kasy zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych poparta cyframi, opisami oraz zestawieniami statystycznymi, zamieszczona na dalszych stronach niniejszego sprawozdania.

SZCZEGÓŁOWY PRZEGLĄD

RACHUNKÓW KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

wg. stanu z dnia 31 grudnia 1936 r.

I. OBROTY.

Obroty wg. miesięcy.

MIESIĄCE	Sumy obrotów miesięcznych w roku: 1935 zł.	gr.	1936 zł.	gr.
Ogółem	26 920 428	72	36 043 862	48
Styczeń	3 119 080	36	4 533 115	44
Luty	1 453 234	28	2 083 643	14
Marzec	1 812 802	15	2 611 100	70
Kwiecień	2 055 400	16	2 749 845	06
Maj	2 011 012	83	3 179 995	45
Czerwiec	1 740 205	64	2 855 807	30
Lipiec	2 399 593	07	3 288 951	23
Sierpień	2 481 982	06	2 528 200	98
Wrzesień	2 287 651	36	2 742 594	82
Październik	2 637 166	60	3 105 213	48
Listopad	2 069 857	22	2 301 275	27
Grudzień	2 852 442	99	4 064 119	61

O wzmożonym tempie pracy w Kasie świadczy powyższe zestawienie obrotów, które w porównaniu z rokiem 1935 wzrosły w okresie sprawozdawczym o 9.123.433.76 t. j. o 33,9%.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW KOMUNALNEJ

w dniu 31

Nazwy rachunków	Saldo na dzień 1 stycznia 1936 r. Winien		Ma	
	Złote i grosze			
Kasa	32 831	67		
Inkaso własne				
R-ki bieżące w instytucjach kredytowych	187 762	82		
Weksle zdyskontowane	111 268	01		
Pożyczki na weksle poręczone	688 430	73		
Pożyczki wekslowe zabezpieczone hipotecznie	326 890	—		
Pożyczki terminowe na zastaw	87 726	—		
Pożyczki hipoteczne	34 360	—		
Pożyczki komunalne	100 200	—		
Pożyczki w rachunkach bieżących	39 557	—		
Procenty i prowizje	—	—		
Wkłady oszczędnościowe			1 345 836	03
Rachunki czekowe			177 340	—
Dochód z nieruchomości	—	—		
Redyskonto			52 665	—
Zobowiązania inkasowe			2 044	73
Weksle i dokumenty do inkasa	33 219	30		
Weksle i dokumenty do inkasa u korespondentów	2 878	—		
Różni za inkaso			36 097	30
Weksle protestowane	5 938	37		
Weksle zaskarżone	32 354	47		
Odsetki zaległe	4 878	29		
Koszty handlowe	—	—		
Nieruchomości	31 662	09		
Ruchomości	18 101	77		
Rachunki różne	61 536	70	40 075	68
Inne rachunki wynikowe dodatnie r b.	—	—		
Kapitał zakładowy			150 000	—
Fundusz zasobowy			60 749	89
Fundusz wyrównawczy	—	—		
Papiery wartościowe własne	43 902	85		
Papiery wartościowe funduszu zasobowego	20 464	—		
Kupony bieżące	2 360	48		
Rachunki przechodnie	3 131	19	23 241	71
Różni za weksle własne u korespondentów	14 097	70		
Udzielone gwarancje	4 150	—		
Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji			4 150	—
Depozyty	444 059	74		
Deponenci			444 059	74
Administracja nieruchomości				
Należności z tyt. układów konwersyjnych	7 134	—		
Akcepty Banku Akceptacyjnego	4 150	—		
Bank Akceptacyjny			4 150	—
Banki i K. K. O. Loro	7 499	85		
Straty i Zyski			10 134	95
	2 350 545	03	2 350 545	03
Bilans zamknięcia				

KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

grudnia 1936 roku.

Obroty za 1936 rok				Razem				Saldo w dniu 31 grudnia 1936 r.			
Winien		Ma		Winien		Ma		Winien		Ma	
Złote i grosze											
10 042 459	32	10 041 305	57	10 075 290	99	10 041 305	57	33 985	42		
—	--	10 405	—			10 405	—			10 405	—
5 084 769	59	5 179 462	56	5 272 532	41	5 179 462	56	93 069	85		
516 405	33	498 772	19	627 673	34	498 772	19	128 901	15		
2 204 219	73	2 057 820	86	2 892 650	46	2 057 820	86	834 829	60		
966 589	—	877 120	—	1 293 479	—	877 120	—	416 359	—		
130 506	—	165 292	—	218 232	—	165 292	—	52 940	—		
7 500	—	10 102	80	41 860	—	10 102	80	31 757	20		
1 107 000	—	1 104 200	—	1 207 200	—	1 104 200	—	103 000	—		
44 494	92	53 591	92	84 051	92	53 591	92	30 460	—		
269 406	94	269 406	94	269 406	94	269 406	94				
3 286 061	46	3 480 694	48	3 286 061	46	4 826 530	51			1 540 469	05
4 558 487	84	4 471 196	84	4 558 487	84	4 648 536	84			90 049	—
1 117	32	1 117	32	1 117	32	1 117	32				
390 900	—	408 770	—	390 900	—	461 435	—			70 535	—
903 633	11	902 375	38	903 633	11	904 420	11			787	—
1 091 351	48	1 072 297	24	1 124 570	78	1 072 297	24	52 273	54		
74 945	69	77 188	69	77 823	69	77 188	69	635	—		
1 072 840	24	1 089 651	48	1 072 840	24	1 125 748	78			52 908	54
98 982	90	98 956	36	104 921	27	98 956	36	5 964	91		
15 988	26	21 147	23	48 342	73	21 147	23	27 195	50		
4 327	49	2 592	83	9 205	78	2 592	83	6 612	95		
91 535	—	91 535	—	91 535	—	91 535	—				
61 292	65	11 350	—	92 954	74	11 350	—	81 604	74		
3 371	92	2 237	80	21 473	69	2 237	80	19 235	89		
497 454	68	501 658	46	558 991	38	541 734	14	65 020	86	47 763	62
15 177	34	15 177	34	15 177	34	15 177	34				
						150 000	—			150 000	—
		9 295	85			70 045	74			70 045	74
		2 250	—			2 250	—			2 250	—
2 736	—	2 975	75	46 638	85	2 975	75	43 663	10		
736	—	3 437	50	21 200	—	3 437	50	17 762	50		
2 041	49	3 712	89	4 401	97	3 712	89	689	08		
27 505	72	35 279	05	30 636	91	58 520	76	4 091	51	31 975	36
182 737	59	186 430	29	196 835	29	186 430	29	10 405	—		
13 380	—			17 530	—			17 530	—		
		13 380	—			17 530	—			17 530	—
379 482	40	299 276	94	823 542	14	299 276	94	524 265	20		
299 276	94	379 482	40	299 276	94	823 542	14			524 265	20
170	56	170	56	170	56	170	56				
11 135	—	46	28	18 269	—	46	28	18 222	72		
21 680	—	8 300	—	25 830	—	8 300	—	17 530	—		
8 300	—	21 680	—	8 300	—	25 830	—			17 530	—
		7 499	85	7 499	85	7 499	85				
203 317	54	204 673	80	203 317	54	214 808	75			11 491	21
33 693 317	**45**	**33 693 317**	**45**	**36 043 862**	**48**	**36 043 862**	**48**	**2 638 004**	**72**	**2 638 004**	**72**
				5 276 009	**44**	**5 276 009**	**44**				
				41 319 871	**92**	**41 319 871**	**92**				

III RACHUNKI BILANSOWE.

A. RACHUNKI STANU CZYNNEGO.

1. Kasa i sumy do dyspozycji.

a) Kasa.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	32 831.67
W ciągu 1936 r. wpłynęło	zł.	10 042 459.32
	zł.	10 075 290.99
W ciągu 1936 r. wypłacono	zł.	10 041 305.57
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . .	zł	33 985.42

Wpłaty i wypłaty kasowe w 1936 r. wg. miesięcy:

MIESIĄCE	Wpłaty		Wypłaty	
	zł.	gr.	zł.	gr.
Ogółem	**10 042 459**	**32**	**10 041 305**	**57**
Styczeń	684 789	64	694 547	06
Luty	678 974	19	691 088	43
Marzec	711 138	20	705 072	25
Kwiecień.	819 459	89	817 207	37
Maj	959 598	46	964 212	68
Czerwiec.	813 713	79	794 049	32
Lipiec	906 845	94	915 769	76
Sierpień	776 341	92	776 163	46
Wrzesień	922 361	22	895 551	68
Październik	963 474	96	976 425	61
Listopad	813 986	11	832 773	10
Grudzień.	991 775	—	978 444	85

Ogólne obroty kasowe w 1936 r. wyniosły zł. 20.083.764 89 zatem wobec zł. 14.011.122.78 z roku poprzedniego wzrosły o 6 072 642.11 t. j. o 43,3%.

b) Rachunki bieżące w instytucjach kredytowych.

Poz. bilansu	Nazwa instytucji kredytowej	Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.		W ciągu 1936 r. wpłynęło na rachunek		W ciągu 1936 r. podjęto z rachunku		Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł	gr.
b	Bank Polski Oddział we Włocławku . .	1 539	81	1 334 232	46	1 333 989	18	1 783	09
b.	Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie . .	10 258	18	1 427 469	60	1 427 698	65	10 029	13
c.	Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział we Włocławku . .	73 406	—	1 692 943	40	1 734 490	40	31 859	—
c.	Polski Bank Komunalny, Sp. Akc. w Warszawie . . .	102 558	83	630 124	13	683 284	—	49 398	63
		187 762	82	5 084 769	59	5 179 462	56	93 069	85

2. Kupony bieżące.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	2 360.48
W ciągu 1936 r. obliczono % do dn. 31 grudnia 1936 r.	zł.	2 041.49
	zł.	4 401.97
W ciągu 1936 r. otrzymano za kupony	zł.	3 712 89
Pozostałość na dzień 31 grudnia 1936 r.	zł.	689 08

3. Papiery wartościowe własne.

Pozostałość na dzień 1 sycznia 1936 r.			zł.	64 366.85
W ciągu 1936 r. zakupiono wzgl. zamieniono za	zł.	1 222.—		
Zysk na kursie pg. szacunku z dnia 31 grudnia 1936 r. . . .	zł.	2 250.—	zł.	3 472.—
			zł.	67 838.85

W ciągu 1936 r. sprzedano wzgl. zamieniono za	zł. 486.—		
Strata na kursie pg. szacunku z dnia 31 grudnia 1936 r.	zł. 5 927.25	zł.	6 413.25
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.		zł.	61 425.60

Wykaz papierów wartościowych własnych.

Szt.	Wyszczególnienie	Wartość nominalna		Wartość bilansowa w d. 31 12.35 r. wzgl cena zakupu Zł.	gr.	Kurs w dniu 31.12.36 r. Zł.	gr.	Wartość bilansowa w dniu 31.12.1936 r. Zł.	gr.
	Ogółem . .			65 102	85			61 425	60
	Obligacje . . .			35 637	85			29 710	60
7	4% Pożyczki Konsolidacyjnej . . .	zł. 600	—	486	—	49	15	294	90
21	6% Pożyczki Dolarowej w złocie . .	Dol. 2 000	—	8 419	05	64	—	6 739	20
104	III serii 4% Premiowej Pożyczki Dolarowej	„ 520	—	5 532	80	47	25	4 914	—
36	6% Pożyczki Narodowej	zł. 11 700	—	11 200	—			11 200	—
50	3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej I Em. . . .	„ 5 000	—	5 000	—	66	—	3 300	—
50	3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej II Em . . .	„ 5 000	—	5 000	—	65	25	3 262	50
	Akcje			29 465	—			31 715	—
200	Banku Polskiego .	„ 20 000	—	19 250	—	107	50	21 500	—
95	V Emisji Polskiego Banku Komunalnego Sp. Akc. w Warszawie	„ 9 500	—	10 215	—			10 215	—

Papiery wartościowe własne oszacowane zostały po kursie giełdowym z dnia 31 grudnia 1936 r. za wyjątkiem akcyj Polskiego Banku Komunalnego oraz obligacyj 6% Pożyczki Narodowej, przyjętych po cenie zakupu.

---

4. Akcja kredytowa.

Prowadzona przez Kasę w roku sprawozdawczym akcja kredytowa obejmuje następujące operacje:

a) weksle zdyskontowane,

b) pożyczki wekslowe

1) zwykłe

2) zabezpieczone hipotecznie

3) komunalne,

c) r-ki bieżące otwartego kredytu,

d) pożyczki terminowe na zastaw papierów wartościowych,

e) pożyczki hipoteczne w złotych w złocie.

Działalność kredytową Kasy w okresie sprawozdawczym obrazuje następujące zestawienie:

Obroty na rachunkach kredytów udzielonych przez Kasę.

Poz. bilansu	Rodzaj kredytu	Pozostałość kredytów na dzień 1 stycznia 1936 r.		W ciągu 1936 r. udzielono kredytów		W ciągu 1936 r. spłacono kredytów		Pozostałość kredytów w dniu 31 grudnia 1936 r.		w %%
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	
5	Weksle zdyskontowane .	113 782	21	513 891	13	498 772	19	128 901	15	8,0
6	Pożyczki wekslowe . . .	1 127 104	23	4 266 225	23	4 039 140	86	1 354 188	60	83,7
8	Pożyczki w rachunkach bieżących	39 557	—	44 494	92	53 591	92	30 460	—	1,9
9	Pożyczki terminowe na zastaw	87 726	—	130 506	—	165 292	—	52 940	—	3,3
10	Pożyczki hipoteczne w zł. w złocie	34 360	—	7 500	—	10 102	80	31 757	20	2,0
11	Należności z tytułu układów kowersyjnych zatwierdzonych przez B-k Akceptacyjny	7 134	—	11 135	—	46	28	18 222	72	1,1
		1 409 663	44	4 973 752	28	4 766 946	05	1 616 469	67	100%

Obroty na rachunkach kredytów udzielonych w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 1935 przedstawiają się następująco:

Obroty na rachunkach kredytów udzielonych w latach 1935 — 1936.

Rok	Obrót roczny		Kredyty udzielone		Kredyty spłacone		Stan kredytów w końcu roku	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
1935	8 060 638	66	4 174 120	11	3 886 518	55	1 409 663	44
1936	**9 740 698**	**33**	**4 973 752**	**28**	**4 766 946**	**05**	**1 616 469**	**67**

Porównanie obrotów na rachunkach kredytów udzielonych w roku sprawozdawczym z wynikami z roku 1935 wykazuje poważny wzrost obrotu rocznego na tych rachunkach o sumę zł. 1 680 059.67 t. j. o 20,8%, wzrost kredytów udzielonych o sumę zł. 799 632.17 t. j. o 19,2%, wzrost kredytów spłaconych o sumę zł. 880 427.50 t. j. o 22,7%, wreszcie wzrost sumy pozostałości kredytów w końcu roku, za wyłączeniem weksli protestowanych, z sumy zł. 1409663.44 do sumy zł. 1 616 469.67 t. j. o zł. 206 806.23 czyli o 14,7%.

5. Weksle zdyskontowane.

(Kredyt dyskontowy)

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł. 113 782.21
W ciągu 1936 r. zdyskontowano weksli na sumę .	zł. 513 891.13
	zł. 627 673.34
W ciągu 1936 r. spłacono lub zaprotestowano weksli na sumę	zł. 498 772.19
Pozostałość na dzień 31 grudnia 1936 r.	zł. 128 901.15

W okresie sprawozdawczym zdyskontowano klijentom posiadającym przyznane przez Kasę stałe kredyty dyskontowe 2440 sztuk weksli na ogólną sumę zł. 513 891.13 W roku poprzednim zdyskontowano 2383 sztuk weksli na sumę zł. 498 591.44, wobec czego obroty w roku 1936 wzrosły nieznacznie, bo o 57 sztuk na zł. 15 299.69.

Nieznacznie też wzrosła pozostałość weksli pochodzących z kredytu dyskontowego gdyż wynosiła 583 sztuk weksli na sumę zł. 128 901.15 wobec 495 sztuk na sumę zł. 113 782.21 z roku poprzedniego.

Pozostałość zdyskontowanych weksli w stosunku do udzielonych kredytów wynosi 8% sumy ogólnej kredytów z końca roku sprawozdawczego.

Podział kredytów dyskontowych według wysokości sum do których te kredyty zostały przyznane, bez względu na to, w jakim stopniu były wyczerpywane, przedstawia się w sposób następujący:

Kredyty dyskontowe wg. wysokości.

L. p.	Wysokość przyznanego kredytu dyskontowego	Liczba przyznanych kredytów dyskontowych wg. stanu na 31. 12. 1936 r.	
		bezwzględna	w %
	Ogółem	56	100
1	Do zł. 2 500.—	27	48,2
2	Powyżej zł. 2500.— do zł. 5000.— . .	24	42,9
3	Powyżej zł. 5000.—	5	8,9

W końcu roku sprawozdawczego korzystało z przyznanego przez Kasę kredytu dyskontowego 56 osób, firm względnie instytucyj do łącznej wysokości zł. 195.000.— W końcu roku 1935 42 osoby, firmy względnie instytucje posiadało sumę zł. 196.000.— przyznanego kredytu.

Kasa dyskontowała jedynie i wyłącznie weksle wynikające z obrotu gospodarczego, jednakże podaż materiału wartościowego była w roku sprawozdawczym nadal słaba.

Podział ogólnej sumy oraz liczby weksli zdyskontowanych w ciągu roku sprawozdawczego wg. zawodu klijentów, posiadających stałe kredyty dyskontowe, przedstawia następujące zestawienie:

Kredyty dyskontowe wg. zawodu dłużników.

L. p.	Grupy zawodowe	W ciągu 1936 r. zdyskontowano weksli			Pozostałość weksli zdyskontowanych na d. 31.12.1936 r.		
		sztuk	na sumę		sztuk	na sumę	
			zł.	gr.		zł.	gr.
	Ogółem . . .	2 440	513 891	13	583	128 901	15
1	Kupcy	1 639	288 080	09	403	75 268	95
2	Przemysłowcy	331	171 438	14	82	43 183	—
3	Rzemieślnicy	402	39 677	90	79	6 669	20
4	Inne zawody	68	14 695	—	19	3 780	—

Z ogólnej liczby klijentów korzystało z kredytów dyskontowych w końcu roku 1936.

Ogółem klijentów 56

w tem:

Kupców 34
Przemysłowców 9
Rzemieślników 10
Innych 3

Kasa z reguły dyskontowała weksle krótkoterminowe, płatne najdalej za 3 miesiące.

Najwyższa suma przyznanego kredytu dyskontowego jednej osobie fizycznej i prawnej wynosiła zł. 15 000.—.

6. Pożyczki wekslowe.

Podział kredytów na r-ku pożyczek wekslowych ilustruje następujące zestawienie:

Obroty na rachunkach pożyczek wekslowych.

Poz. bilansu	Rodzaj kredytu wekslowego	Pozostałość kredytu wekslowego na dzień 1 stycznia 1936 r.		W ciągu 1936 r. weksli udzielono		W ciągu 1936 r. weksli spłacono lub zaprotestowano		Pozostałość kredytu w dniu 31 grudnia 1936 r.		Stosunek %-owy do ogólnego stanu kredytów
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	
a.	Pożyczki wekslowe . . .	699 114	23	2 193 536	23	2 057 820	86	834 829	60	51,6
b.	Pożyczki wekslowe zab. hipotecznie . .	326 890	—	966 589	—	877 120	—	416 359	—	25,7
c.	Pożyczki komunalne . .	101 100	—	1 106 100	—	1 104 200	—	103 000	—	6,4
		1 127 104	23	4 266 225	23	4 039 140	86	1 354 188	60	83,7

Z przedstawionego powyżej zestawienia wynika, że Kasa udzieliła najwięcej kredytów w formie pożyczek wekslowych zwykłych i zabezpieczonych hipotecznie. Pozostałość tych kredytów łącznie z pożyczkami komunalnymi w końcu roku sprawozdawczego stanowi 83,7% ogólnej sumy stanu wszystkich kredytów.

a) Pożyczki wekslowe na weksle poręczone w formie dyskonta.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 roku . . .	zł.	699 114.23
W ciągu 1936 r. udzielono pożyczek na sumę . .	zł.	2 193 536.23
	zł.	2 892 650.46
W ciągu 1936 r. spłacono lub zaprotestowano weksli na sumę	zł.	2 057 820.86
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	zł.	834 829.60

W roku sprawozdawczym udzielono 2881 pożyczek wekslowych na ogólną sumę zł. 2 193 536.23, a pozostałość w końcu tego samego okresu wynosi 1450 niespłaconych pożyczek wekslowych na łączną kwotę zł. 834 829.60. W roku poprzednim udzielono 1772 pożyczki

wekslowe na sumę zł. 1 670 304.23, pozostałość zaś w końcu tego samego roku wynosiła 1006 niespłaconych pożyczek na sumę zł. 699 114.23.

Zarówno liczba udzielonych pożyczek wekslowych, jak i ogólna ich kwota, w porównaniu z odnośnymi danymi z roku 1935 b. poważnie wzrosła. Liczba udzielonych pożyczek wzrosła o 1109, a pozostałość niespłaconych pożyczek o 444 t. j. o 44,1%. Ogólna kwota udzielonych w ciągu 1936 r pożyczek wekslowych wzrosła o zł. 523 232.— t. j. o 31,3%, wzrosła również kwota niespłaconej pozostałości w końcu roku sprawozdawczego o zł. 135 715.37 t. j. o 19,4% stanu z roku poprzedniego.

W związku z powyższym obniżyła się przeciętna wysokość jednej udzielonej pożyczki z sumy zł. 940.18 w roku 1935 do sumy zł. 761.38 — w roku sprawozdawczym, jak również przeciętna pozostałość niespłaconej w końcu roku pożyczki, wynosząca w roku poprzednim sumę zł. 694.95, a w roku sprawozdawczym zł. 575.74.

Wysokość udzielonych w ciągu roku sprawozdawczego pożyczek wekslowych ilustruje następujące zestawienie:

Pożyczki wekslowe wg. wysokości.

L. p.	Wysokość udzielonych pożyczek wekslowych	Liczba udzielonych pożyczek wekslowych w ciągu 1935	Liczba udzielonych pożyczek wekslowych w ciągu 1936	Stosunek 0/0-wy do ogólnej liczby udzielonych pożyczek wekslowych w ciągu 1935	Stosunek 0/0-wy do ogólnej liczby udzielonych pożyczek wekslowych w ciągu 1936
	Ogółem	1 772	2 881	100.0	100,0
1	Do zł. 250.—	707	1 157	39,9	40,1
2	Powyżej zł. 250.— do zł. 500.— .	476	822	26,9	28.5
3	„ zł. 500.— „ zł. 1 000.— .	299	486	16,8	16,9
4	„ zł. 1 000.— „ zł. 5 000.— .	273	391	15,4	13,6
5	„ zł. 5 000.—	17	25	1,0	0,9

Z zestawienia powyższego wynika, że pożyczki przewyższające kwotę zł. 5000.— stanowią minimalny odsetek 0,9% ogólnej liczby

pożyczek wekslowych, przy czym najwyższa kwota pożyczki wekslowej udzielonej jednej osobie fizycznej wynosiła zł. 10 000, a osobie prawnej — zł. 12 000.—. W roku poprzednim kwoty, te wynosiły w pierwszym przypadku zł. 12 000.—, w drugim — zł. 12 000.—. Natomiast pożyczki nieprzekraczające sumy zł. 1 000 — stanowią 85,5% tej liczby, wobec 83,6% z roku ubiegłego.

Cyfry powyższe stwierdzają, że Kasa, podobnie jak i w latach ubiegłych, finansuje w dalszym ciągu przeważnie sfery słabsze pod względem gospodarczym, faworyzując specjalnie pożyczki drobniejsze.

Podział pożyczek wekslowych udzielonych w ciągu 1936 r. według zawodu pożyczkobiorców z wymienieniem stosunku %-ego do ogólnej kwoty pozostałości udzielonych pożyczek wekslowych, w porównaniu z rokiem poprzednim, obrazuje następująca tabelka:

Pożyczki wekslowe udzielone w 1936 r. wg. zawodu dłużników.

L. p.	Grupy zawodowe	W ciągu 1936 r udzielono pożyczek wekslowych			Pozostałość pożyczek wekslowych w dniu 31 grudnia 1936 r.			Stosunek %-y pozostałości do ogólnego stanu	
		w liczbie	na sumę Zł.	gr.	w liczbie	na sumę Zł.	gr.	na dzień 1 stycznia 1936 r.	w dniu 31 grudnia 1936 r.
	Ogółem .	2 881	2 193 536	23	1 450	834 829	60	100,0	100,0
1	Kupcy	596	698 560	—	330	247 108	20	30,2	29,6
2	Przemysłowcy .	72	176 038	—	22	72 902	—	3,6	8,7
3	Rzemieślnicy .	340	182 050	—	195	92 070	—	14,7	11,1
4	Właściciele nieruchomości .	264	362 084	—	70	82 254	—	5.9	9,8
5	Rolnicy i ogrodnicy . . .	40	31 024	—	21	13 290	40	0,8	1,6
6	Inne zawody . .	1 569	743 780	23	812	327 205	—	44,8	39,2

W roku sprawozdawczym, jak to wskazuje powyższa tablica, nastąpiły pewne nieznaczne odchylenia udzielonych tego rodzaju kredytów oraz ich pozostałości w stosunku do ogólnego stanu na dzień 31 grudnia 1936. Zwyżka w grupie przemysłowców i właści-

cieli nieruchomości, tłumaczy się zwiększonym zapotrzebowaniem kredytów w związku z pewnym ożywieniem produkcji oraz wzmożonym ruchem budowlanym.

b) Pożyczki wekslowe zabezpieczone hipotecznie.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	326 890.—
W ciągu 1936 r. udzielono pożyczek na sumę . .	zł.	966 589.—
	zł.	1293 479 —
W ciągu 1936 r. spłacono lub zaprotestowano weksli na sumę	zł.	877 120.—
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	zł.	416 359.—

Pozostałość pożyczek wekslowych zabezpieczonych hipotecznie powiększyła się w końcu roku sprawozdawczego w porównaniu z rokiem poprzednim.

W porównaniu do ogólnej sumy stanu kredytów udzielonych przez Kasę pożyczki wekslowe zabezpieczone hipotecznie stanowią 25,8% wobec 23,2% w roku 1935.

Obroty omawianych pożyczek w 1936 r. z podziałem wg. zawodu dłużników, w porównaniu z ogólnym obrotem w roku 1936 ilustruje następujące zestawienie:

Obroty na rachunku pożyczek wekslowych zabezpieczonych hipotecznie wg. zawodu dłużników.

L. p.	Wyszczególnienie	Pozostałość pożyczek na początku roku zł.	gr.	Suma weksli zdyskontowanych w ciągu roku zł.	gr.	Suma weksli spłaconych lub zaprotestowanych w ciągu roku zł.	gr.	Pozostałość pożyczek w końcu roku na sumę zł.	gr.	Pozostałość pożyczek w końcu roku ilość	%%
	Rok 1935										
	Ogółem . . .	**323 826**	—	**857 913**	—	**854 849**	—	**326 890**	—	**69**	**100**
	Rok 1936										
	Ogółem . . .	**326 890**	—	**966 589**	—	**877 120**	—	**416 359**	—	**73**	**100**
1	Kupcy	91 595	—	213 364	—	185 055	—	119 904	—	22	28,9
2	Przemysłowcy . . .	79 585	—	191 745	—	189 590	—	81 740	—	8	19,6
3	Rzemieślnicy . . .	32 370	—	188 560	—	161 300	—	59 630	—	17	14,3
4	Rolnicy	13 300	—	28 300	—	22 700	—	18 900	—	3	4,5
5	Spółdzielnie i instytucje społeczne . .	24 300	—	39 225	—	37 540	—	25 985	—	2	6,2
6	Inni właściciele nieruchomości	85 740	—	305 395	—	280 935	—	110 200	—	21	26,5

Z zestawienia powyższego wynika, że obrót roczny na rachunku pożyczek wekslowych zabezpieczonych hipotecznie wyniósł zł. 1 843 709.— wobec zł. 1 712 762— z roku poprzedniego a więc wzrósł o zł. 130947.— t. j. o 7,6%.

Ogólna suma przyjętych przez Kasę w ciągu roku sprawozdawczego weksli z tytułu omawianych pożyczek w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła z sumy zł. 857 913.— do sumy zł. 966 589.— t. j. o zł. 108 676.— czyli o 12,7%.

W roku sprawozdawczym udzielono 39 nowych pożyczek wekslowych zabezpieczonych hipotecznie, całkowicie spłaconych zostało — 21, liczba zaś tych pożyczek w dniu 31 grudnia 1936 r. wynosiła 87, podczas gdy w końcu roku poprzedniego liczba ich wynosiła tylko 69.

W ogólnej liczbie pożyczek niespłaconych, największy procent przypada na kupców, 2-gie miejsce zajmują inni właściciele nieruchomości, 3-cie — rzemiosło, 4-te — przemysłowcy, 5-te — spółdzielnie i instytucje społeczne, ostatnie — rolnicy.

Pożyczki zabezpieczone kaucjami hipotecznymi udzielane były w granicach 50% wartości nieruchomości na okres do 3 lat, natomiast weksle składane na pokrycie udzielonej pożyczki, żyrowane lub poręczone przez współmałżonka pożyczkobiorcy oraz przez jeszcze jedną co najmniej osobę, wystawiane były z terminem najdalej 1-go roku i podlegały zamianie na nowe, po upływie tego okresu. Przy udzielaniu omawianych pożyczek Kasa zastrzegała sobie prawo żądania całej niespłaconej części kredytu w terminie ustalonym na wekslu, a więc nawet przed terminem wymagalności pożyczki, ustalonym w decyzji o jej przyznaniu.

Najwyższa suma udzielonej w ciągu roku sprawozdawczego pożyczki wekslowej zabezpieczonej hipotecznie wynosiła kwotę zł. 15 000.

Pozostałości w końcu roku nie przekraczają: 11 pożyczek — zł. 15 000.—, dalszych 18 pożyczek — zł. 10 000.—, a wreszcie ostatnich 58 pożyczek nie przekraczają już kwoty zł. 5 000.— dla jednej pożyczki.

c) Pożyczki komunalne.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	101 100.—
W ciągu 1936 r. udzielono kredytów na sumę .	zł.	1 106 100.—
	zł.	1 207 200.—
W ciągu 1936 r. spłacono kredytów na sumę . .	zł.	1 104 200.—
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . .	zł.	103 000 —

Obroty na rachunku pożyczek komunalnych w ciągu 1936 r. z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kredytu ilustruje następujące zestawienie:

Obroty na rachunku pożyczek komunalnych z podziałem wg. rodzaju udzielonego kredytu.

L. p.	Rodzaj kredytu	Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.		Pożyczki komunalne udzielone w ciągu 1936 r.		Pożyczki komunalne spłacone w ciągu 1936 r.		Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr
	Ogółem . .	101 100	—	1 106 100	—	1 104 200	—	103 000	—
1	Kredyt dyskontowy	1 100	—	7 000	—	5 100	—	3 000	—
2	Pożyczki wekslowe	100 000	—	1 099 100	—	1 099 100	—	100 000	—

Łączna pozostałość pożyczek komunalnych w końcu roku sprawozdawczego nieznacznie zwiększyła się w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego, wynosi jednak tylko 6,7% sumy wkładów oszczędnościowych, jest więc znacznie niższa od normy ustalonej przez Rozporządzenie o komunalnych kasach oszczędności przewidujące zadłużenie do wysokości 20% stanu wkładów oszczędnościowych. Podział pożyczek komunalnych według kredytobiorców przedstawia następujące zestawienie:

Pożyczki komunalne z podziałem wg. kredytobiorców.

L. p.	Wyszczególnienie	Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.		Pożyczki komunalne udzielone w ciągu 1936 r.		Pożyczki komunalne spłacone w ciągu 1936 r.		Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
	Ogółem . .	**101 100**	—	**1 106 100**	—	**1 104 200**	—	**103 000**	—
1	Gmina m. Włocławka	100 000	—	1 099 100	—	1 099 100	—	100 000	—
2	Komunalne Kasy Oszczędności . .	1 100	—	7 000	—	5 100	—	3 000	—

Ogólne zadłużenie Gminy m. Włocławka wynosiło w końcu roku sprawozdawczego tylko 6,5% sumy wkładów oszczędno-ciowych.

Stosunek ten ulegnie jeszcze dalszemu zmniejszeniu, gdyż z sumy zadłużenia zł. 100 000.— odpisany będzie w myśl decyzji Centralnej Komisji Oszczędnościowo-Oddłużeniowej dla Samorządu z dnia 28 sierpnia, 1936 r. fundusz ulokowany w budowie tanich mieszkań (Domki Szeregowe przy ul. Nowomiejskiej) w kwocie zł. 51 901.26, przy czym pozostałość zadłużenia Gminy rozłożona została na półroczne raty amortyzacyjne na lat 30 przy oprocentowaniu 5% rocznie.

7. Weksle protestowane.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.:

Protestowanych	zł. 5 938.37		
Zasądzonych	zł. 32 354.47	zł.	38 292.84
W ciągu 1936 r. zaprotestowano na sumę		zł.	98 564.18
		zł.	136 857.02
W ciągu 1936 r. spłacono na sumę .	zł. 92 092.64		
W końcu 1936 r. odpisano na straty	zł. 11 603.97	zł.	103 696.61

Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.:

Protestowanych	zł.	5 964.91	
Zasądzonych	zł.	27 195.50	zł. 33 160.41

Odpisana na straty kwota zł 11 603.97 jako suma należności wątpliwych, stanowi pozostałości weksli zaprotestowanych w 1934 r. prócz reszty weksli rolniczych podlegających konwersji oraz weksli zaprotestowanych w roku 1935.

Na dzień 1 stycznia 1936 r. pozostało weksli:

Protestowanych	sztuk 66	
Zasądzonych	sztuk 86	sztuk 152
W okresie sprawozdawczym zaprotestowano		sztuk 757
		sztuk 909

W okresie sprawozdawczym:

Zapłacono	sztuk 677	
Odpisano na straty	sztuk 62	sztuk 739

W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostało weksli:

Protestowanych	sztuk 91	
Zasądzonych	sztuk 79	sztuk 170

Stan weksli protestowanych w latach 1935 — 1936.

Rok	Stan na początku roku zł.	gr.	Stan w końcu roku zł.	gr.	Spadek stanu weksli protestowanych bezwzględny zł.	gr.	%
1935	49 928	58	38 292	84	11 635	74	23,3
1936	38 292	84	33 160	41	5 132	43	13,4

Pozostałość weksli protestowanych w porównaniu z pozostałością wszystkich udzielonych przez Kasę kredytów w końcu roku.

Rok	Pozostałość udzielonych kredytów w końcu roku zł.	gr	Pozostałość protestowanych weksli w końcu roku zł.	gr.	Stosunek %-wy pozostałości weksli protestowanych do pozostałości udzielonych przez Kasę kredytów
1935	1 447 956	28	38 292	84	2,6%
1936	**1 649 630**	**08**	**33 160**	**41**	2%

Stosunek %-owy pozostałości weksli protestowanych w końcu roku do sumy udzielonych w ciągu roku kredytów wekslowych, obejmujących również wekslowe kredyty komunalne oraz do stanu portfelu wekslowego z końca roku, a ponadto stosunek %-owy sumy weksli zaprotestowanych do sumy udzielonych kredytów wekslowych w ciągu roku, ilustrują poniżej zamieszczone tablice:

Pozostałość weksli protestowanych w końcu roku w porównaniu z sumą udzielonych kredytów wekslowych w ciągu roku.

Rok	Suma weksli zdyskontowanych w ciągu roku zł.	gr.	Pozostałość weksli protestowanych w końcu roku zł.	gr.	Stosunek %-owy pozostałości weksli protestowanych do sumy weksli zdyskontowanych w ciągu roku
1935	4 052 836	17	38 292	84	**0,9%**
1936	**4 794 214**	**06**	**33 160**	**41**	0,7%

Pozostałość weksli protestowanych w porównaniu ze stanem portfelu wekslowego w końcu roku.

Rok	Pozostałość weksli zdyskontowanych w końcu roku zł	gr.	Pozostałość weksli protestowanych w końcu roku zł.	gr.	Stosunek %-owy pozostałości weksli protestowanych do pozostałości weksli zdyskontowanych w końcu roku
1935	1 248 020	44	38 292	84	3,1%
1936	**1 501 312**	**47**	**33 160**	**41**	**2,2%**

Suma weksli zaprotestowanych w ciągu roku w porównaniu z sumą udzielonych w tym samym okresie kredytów wekslowych.

Rok	Suma weksli zdyskontowanych w ciągu roku		Suma weksli zaprotestowanych w ciągu roku		Stosunek %-owy sumy weksli zaprotestowanych do sumy weksli zdyskontowanych w ciągu roku
	zł.	gr.	zł.	gr.	
1935	4 052 836	17	91 386	02	2,2%
1936	4 794 214	06	98 564	18	2%

Zestawienia powyższe stwierdzają niewątpliwą poprawę w dziale weksli protestowanych.

Weksle protestowane wg. terminów płatności.

L. p.	Zaległe	Pozostałość weksli protestowanych w końcu roku 1935 sztuk	1935 na sumę zł.	1935 na sumę gr.	1936 sztuk	1936 na sumę zł.	1936 na sumę gr.	Stosunek %-wy do ogólnej sumy pozostałości weksli protestowanych w końcu roku 1935	1936
	Ogółem .	**152**	**38 292**	**84**	**170**	**33 160**	**41**	**100,0**	**100,0**
1	Do 3 miesięcy .	50	2 770	27	74	4 617	71	7,2	13,9
2	Ponad 3 do 6 mies.	19	2 169	25	42	2 663	48	5,7	8,0
3	„ 6 do 24 „	83	33 353	32	54	25 879	22	87,1	78,1

Jak widać z powyższej tablicy w roku 1936 utrzymuje się nadal najwyższa suma protestów w grupie weksli protestowanych zaległych do 24 miesięcy, gdyż obejmuje ona zobowiązania rolnicze podlegające konwersji przez Bank Akceptacyjny. W stosunku do 1935 r. zaznaczył się już jednak spadek w tej grupie weksli protestowanych, wskutek zatwierdzenia części układów przed końcem roku sprawozdawczego.

8. Rachunki bieżące otwartego kredytu.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	39 557.—
W ciągu 1936 r. obciążono rachunki sumą	zł.	44 494.92
	zł.	84 051.92
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą	zł.	53 591.92
	zł.	30 460.—

Obroty na rachunku każdej pożyczki w ciągu roku oraz ich pozostałości w dniu 31 grudnia 1936 r. z uwzględnieniem rodzaju zatrudnienia klijentów, przedstawiają się następująco:

Obroty na rachunkach bieżących otwartego kredytu z wyszczególnieniem wszystkich rachunków kredytobiorców.

L. p	Wyszczególnienie	Liczba czynnych r-ków w końcu roku	Pozostałość na początku roku 1936		W ciągu roku rachunki sumą obciążono		uznano		Pozostałość w końcu r. 1936	
			zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
	Rok 1935									
	Ogółem . . .	9	44 897	—	98 408	94	103748	94	39 557	—
	Rok 1936									
	Ogółem . . .	8	39 557	—	44 494	92	53 591	92	30 460	—
1	Kupiec	1	5 052	—	689		1 631	—	4 110	—
2	Kupiec	1	1 558	—	182	—			1 740	—
3	Kupiec	1	1 534	—	1 176	—	200	—	2 510	—
4	Kupiec	1	1 527	—	1 655	32	2 680	32	502	—
5	Rzemieślnik	1			3 375	49	1 376	49	1 999	—
6	Przemysłowiec . .	1	10 690	—	17 371	32	16 386	32	11 675	—
7	Przemysłowiec . .	1	5 118	—	18 981	79	19 040	79	5 059	—
8	Przemysłowiec . .	1	3 126	—	336	—	597	—	2 865	—
9	Ogrodnik . . .	—	7 928	—	507	—	8 435	—		
10	Spółka z ogran. odp.	—	3 024	-	221	—	3 245	—		

W ciągu roku sprawozdawczego zamknięto 2 rachunki, otwarto natomiast 1 nowy rachunek.

Ogólna pozostałość pożyczek w rachunkach bieżących w końcu roku sprawozdawczego zmniejszyła się w porównaniu z rokiem

poprzednim o sumę zł. 9097.— t. j. o 23 % również obroty na tych rachunkach uległy redukcji o zł. 104 071.04 t j. o 51,5%. W zasadzie Kasa uważa tego rodzaju kredyty za mało płynne i przy udzielaniu ich stosuje daleko idące restrykcje, dążąc jednocześnie do likwidacji rachunków nie wykazujących większych obrotów. Pożyczki wyszczególnione w powyższym wykazie pod poz. 1, 3, 4, 6, 7, i 8 zabezpieczone są kaucjami hipotecznymi, a trzy pozostałe — papierami wartościowymi i wekslami gwarancyjnymi, wystawionymi przez kredytobiorców i zaopatrzonymi w podpisy odpowiedzialnych poręczycieli.

9. Pożyczki terminowe na zastaw.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	87 726.—
W ciągu roku 1936 udzielono pożyczek na sumę. .	zł.	130 506.—
	zł.	218 232.—
W ciągu roku 1936 spłacono pożyczek na sumę . .	zł.	165 292.—
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	zł	52 940.—

Podział pożyczek terminowych na zastaw według rodzajów wartości stanowiących ich zabezpieczenie, przedstawia się następująco:

Obroty na rachunku pożyczek terminowych na zastaw z podziałem wg. rodzaju przedmiotu zastawu:

L. p.	Przedmiot zastawu	Pozostałość na początku roku		W ciągu roku udzielono pożyczek		W ciągu roku spłacono pożyczek		Pozostałość w końcu roku	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
	Rok 1935								
	Ogółem . . .	119 318	50	15 741	—	47 333	50	87 726	—
	Rok 1936								
	Ogółem . . .	87 726	—	130 506	—	165 292	—	52 940	—
1	Papiery procentowe. .	12 726	—	130 506	—	90 292	—	52 940	—
2	Książeczki oszczędnościowe — własne. .	75 000	—	—		75 000	—	—	—

Z zestawienia powyższego wynika, że w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim obroty na rachunku omawianych pożyczek wzrosły.

Pozostałość pożyczek terminowych na zastaw w końcu roku sprawozdawczego obniżyła się znacznie w porównaniu ze stanem z końca poprzedniego z sumy zł. 87 726.— do sumy zł. 52 940.—, a więc aż o zł. 34 786 — t. j. o 39,7% co ma związek ze spłatą reszty pożyczki udzielonej Gminie m. Włocławka pod zastaw książeczki oszczędnościowej przedsiębiorstwa miejskiego w kwocie zł. 75 000.—.

Dane dotyczące liczby udzielonych i spłaconych w ciągu roku oraz pozostałych w końcu roku sprawozdawczego pożyczek terminowych na zastaw ujmuje następujące zestawienie:

Ruch pożyczek terminowych na zastaw.

L. p.	Przedmiot zastawu	Liczba pożyczek na początku roku	Liczba pożyczek udzielonych w ciągu roku	spłaconych całkowicie w ciągu roku	spłaconych częściowo w ciągu roku	Liczba pożyczek w końcu roku
				Rok 1935		
	Ogółem	55	89	51	20	93
				Rok 1936		
	Ogółem	93	490	188	23	395
1	Papiery procentowe	92	490	187	23	395
2	Książeczki oszczędnościowe — własne	1	—	1	—	—

Jak widać z powyższego liczba udzielonych pożyczek na zastaw zwiększyła się w roku sprawozdawczym kilkakrotnie w stosunku do roku ubiegłego bo aż o 401, podobnie wzrosła również liczba

niespłaconych jeszcze w końcu roku pożyczek, a mianowicie z 93 wg. stanu na koniec roku 1935 do 395 na koniec roku 1936, zatem o 302 t. j. o 324,7%. Dowodzi to o bardzo poważnym ożywieniu w tym dziale operacyj Kasy.

Podział pożyczek terminowych na zastaw udzielonych w ciągu 1936 r. oraz ich pozostałości w dniu 31 grudnia 1936 r. według wysokości ilustruje poniższa tabelka:

Pożyczki terminowe na zastaw wg. wysokości.

L. p.	Wysokość pożyczki	Liczba pożyczek udzielonych w ciągu 1936 r. bezwzględna	Liczba pożyczek udzielonych w ciągu 1936 r. w %%	Liczba pożyczek pozostałych w dniu 31 grudnia 1936 r. bezwzględna	Liczba pożyczek pozostałych w dniu 31 grudnia 1936 r. w %%
	Ogółem	490	100,0	395	100,0
1	Do zł. 50.—	155	31,6	147	37,2
2	Powyżej zł. 50.— do zł. 100.— .	139	28,3	118	29,8
3	„ zł. 100.— do zł. 250.— .	128	26,2	96	24,3
4	„ zł. 250.— do zł. 500.— .	50	10,3	29	7,4
5	„ zł. 500.— do zł 1 000.— .	12	2,4	3	0,8
6	„ zł. 1 000.— do zł. 5 000 — .	6	1,2	2	0,5

Powyższe zestawienie wykazuje, że aż 96,4% ogólnej liczby udzielonych pożyczek w ciągu roku, a 98,7% ogólnej liczby pozostałych w końcu 1936 r. stanowiły pożyczki nieprzekraczające kwoty zł. 500.—. W roku poprzednim stosunek ten wynosił 95,4% i 96,7%.

Pożyczki te posiadają przeważnie charakter pożyczek konsumcyjnych i udzielane były sferom pracującym.

Przeciętna pozostałość jednej pożyczki terminowej na zastaw wynosi w dniu 31 grudnia 1936 — zł. 134,03. Odpowiednia przeciętna z roku poprzedniego wynosiła zł. 138,24.

---

10. Pożyczki hipoteczne w złotych w złocie.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	34 360.—
W ciągu roku 1936 udzielono pożyczek na sumę . .	zł.	7 500.—
	zł.	41 860.—
W ciągu roku 1936 spłacono pożyczek na sumę . .	zł.	10 102 80
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . . .	zł.	31 757.20

W celu zapewnienia dostatecznej płynności funduszom Kasy, zaniechano już w r. 1933 dalszego udzielania pożyczek hipotecznych w złotych w złocie w formie czystego wpisu, uruchamiając wzamian tego dział pożyczek wekslowych zabezpieczonych kaucją hipoteczną. W roku sprawozdawczym udzielono wyjątkowo 1 pożyczki czystym wpisem, zabezpieczającej Kasie resztę ceny sprzedanej nieruchomości.

Podział omawianych pożyczek wg. zawodu kredytobiorców z wykazaniem obrotu oraz pozostałości w końcu roku sprawozdawczego przedstawia się następująco:

Obroty na rachunku pożyczek hipotecznych w złocie wg. zawodu dłużników.

L. p.	Grupy zawodowe	Pozostałość na 1.I.1936 r.			W ciągu roku 1936												Pozostałość na dzień 31.XII.1936 r.		
					udzielono			spłacono całkowicie			spłacono częściowo								
		w liczbie	na sumę		w liczbie	w sumie		w liczbie	w sumie		w liczbie	w sumie					w liczbie	na sumę	
			zł.	gr.		zł.	gr.		zł.	gr.		zł.	gr.					zł.	gr.
	Ogółem . .	6	34 360	—	1	7 500	—	1	3 500	—	4	6 602	80				6	31 757	20
1	Rzemieślnicy . . .	1	1 610	—	—	—	—	—	—	—	1	440	—				1	1 170	—
2	Przemysłowcy . .	1	3 500	—	—	—	—	1	3 500	—	—	—	—				—	—	—
3	Rolnicy	1	10 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				1	10 000	—
4	Właściciele nieruchomości . . .	3	19 250	—	—	—	—	—	—	—	3	6 162	89				3	13 087	20
5	Związek komunalny	—	—		1	7 500	—	—	—	—	—	—	—				1	7 500	—

W ciągu roku sprawozdawczego spłacono całkowicie 1 pożyczkę. Ogólna pozostałość pożyczek hipotecznych w końcu roku 1936 zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o sumę zł. 2602 80 t. j. o 7,6%.

11. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	7 134.—
W ciągu 1936 r. zawarto 2 układy konwersyjne na sumę	zł.	11 135.—
	zł	18 269.—
W ciągu 1936 r. spłacono sumę	zł.	46.28
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	zł.	18 222.72

Należy nadmienić, że spośród zobowiązanych, kwalifikujących się do zawarcia układów konwersyjnych, prawie wszyscy dłużnicy Kasy takie układy zawarli w terminie prekluzyjnym 30. 11. 1936 r. przy czym pozostały jeszcze do zatwierdzenia 4 układy na sumę zł. 36 950.—.

* * *

Od wszystkich udzielonych kredytów Kasa pobierała odsetki w wysokości 9,5% w stosunku rocznym.

12. Odsetki zaległe.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r	zł.	—
W ciągu 1936 r. obciążono rachunek sumą	zł.	9 205 78
	zł.	9 205.78
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą	zł.	2 592.83
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . . .	zł	6 612.95

Z czego przypada na:

a) Odsetki od pożyczek hipotecznych.	zł.	2 107.91
b) Odsetki od pożyczek terminowych na zastaw	zł.	37.06
c) Odsetki od weksli protestowanych i zasądzonych	zł.	4 220.10
d) Odsetki od układów konwersyjnych	zł.	247.88
	zł.	6 612 95

13. Nieruchomości.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	31 662.09
W ciągu roku 1936 obciążono rachunek sumą.	zł.	61 292.65
	zł.	92 954.74
W ciągu roku 1936 uznano rachunek sumą	zł.	11 350.—
Pozostałość na dzień 31 grudnia 1936 r.	zł.	81 604.74

Pozostałość na rachunku Nieruchomości na dzień 1 stycznia 1936 r. składała się 1) z nabytych na licytacji publicznej w dn 7 września 1933 r. placów przy zbiegu ulic Planty, Ułańskiej i Wiejskiej we Włocławku o łącznej powierzchni 108 961 m.², na pokrycie należności Kasy z tytułu udzielonej poprzedniemu właścicielowi pożyczki hipotecznej; 2) z nabytego na licytacji publicznej placu wraz z budynkami murowanymi o powierzchni 1378,6 m.² przy ul. Paderewskiego 8, na pokrycie należności Kasy z tytułu udzielonej pożyczki hipotecznej. Nieruchomość tę w roku sprawozdawczym Kasa sprzedała.

W ciągu roku 1936 Kasa nabyła drogą przetargu publicznego w dn. 24 września tego roku nieruchomość przy placu Wolności 17 składającą się: z placu o powierzchni 2493 m.², 2 budynków murowanych piętrowych mieszkalnych, 1 budynku parterowego mieszkalnego oraz zabudowań gospodarczych. Nieruchomość tę Kasa nabyła jako teren pod budowę własnego nowoczesnego gmachu.

14. Ruchomości.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.			zł.	18 101.77
W ciągu 1936 r. nabyto ruchomości za			zł.	3 371.92
			zł.	21 473.69
W ciągu 1936 r.:				
Sprzedano za	zł	56.90		
Odpisano na straty przedmioty zużyte na	zł.	386.50		
Odpisano 10% na amortyzację	zł.	364 25		
Odpisano 5% na amortyzację	zł.	1 430.15	zł.	2237 80
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.			zł.	19 235.80

15. Różne.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.			zł.	2 1461 02
W ciągu 1936 r. obciążono rachunki sumą			zł.	497 454.68
			zł.	528.915.70
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą			zł.	501 658.46
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.				
Różni dłużnicy winni są Kasie	zł.	65 020.86		
Różni wierzyciele mają w Kasie	zł.	47 763.62[1])	zł.	17 257.24[2])

Z czego przypada na dłużników:

a) Różni za należności wątpliwe	zł.	38 343.06
b) Różni za wydane książeczki oszczędnościowe	zł.	13 509.—
c) Zaliczki personelu na węgiel i pensję	zł.	5 479.—
d) Koszty zwrotne od weksli protestowanych	zł.	2 955.43
e) Ruchomości zakupione na licytacjach	zł.	325.96
f) Zaliczki na poczet dostaw	zł.	1 260.50
g) Zaliczki na koszty egzekucyjne	zł.	417.45
h) Zaległe komorne	zł.	825.39
i) Inne	zł.	1 905.07
	zł.	65 020.86

1) Umieszczono w stanie biernym bilansu.

2) Pozostałość skompensowana.

16. Sumy przechodnie.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.			
Saldo stanu biernego . . .	zł. 23 241.71		
Saldo stanu czynnego	zł. 3 131.19	zł.	20 110.52
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą		zł.	35 279.04
		zł.	55 389.57
W ciągu 1936 r. obciążono rachunki sumą		zł.	27 505.72
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.			
Saldo stanu biernego	zł. 31 975.36[1])		
Saldo stanu czynnego	zł. 4 091.51	zł.	27 883.85[2])

Z czego przypada na:

a) Koszty handlowe okresu przyszłego	zł.	4 025.—
b) Odsetki od zredyskontowanych weksli. . . .	zł.	66.51
	zł.	4 091.51

---

[1]) Umieszczono w stanie biernym bilansu.

[2]) Pozostałość skompensowana.

B. RACHUNKI STANU BIERNEGO

1. Kapitał zakładowy.

Rok	Wg. stanu z końca roku zł.	gr.
1928	25 467	56
1929 — 1930	100 000	—
1931 — 1936	100 000	—

Kapitał zakładowy Kasy stanowi dotację bezzwrotną Gminy Miasta Włocławka, wpłaconą gotówką.

2. Fundusz zasobowy.

Rok	Wg. stanu z końca roku zł.	gr.
1929	5 226	58
1930	16 620	29
1931	36 729	22
1932	42 532	30
1933	48 397	59
1934	54 103	32
1935	60 749	89
1936	70 045	74

Fundusz zasobowy powiększa się corocznie o sumę pozostałości czystego zysku, która w roku poprzednim 1935 wyniosła zł. 9 295.85 Łącznie z czystym zyskiem za rok sprawozdawczy, fundusz ten przewyższył już 5% sumy wkładów oszczędnościowych, nie osiągnął jednakże 5% stanu wkładów i innych zobowiązań Kasy wziętych razem. Wobec powyższego czysty zysk za r. 1936 w kwocie . . . . . zł. 11 491.21

po potrąceniu przelewu na Fundusz Gwarancyjny Komunalnych Kas Oszczędności (art. 74 nowego prawa o K. K. O) w sumie . . . . zł. 574.56

czyli w pozostałej kwocie . . . . zł. 10 916.65

musi być w tym roku przelany na fundusz zasobowy zgodnie z art. 44 nowego prawa o K. K. O.

3. Fundusz wyrównawczy.

W roku sprawozdawczym po raz pierwszy nadwyżka kursowa na papierach wartościowych w sumie zł. 2 250.— przeniesiona została na utworzenie Funduszu Wyrównawczego, mającego być rezerwą na pokrycie przyszłych, ewentualnych strat na papierach.

4. Wkłady oszczędnościowe.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	1 345 836.03
W ciągu 1936 r. wpłynęło i dopisano %-ów . . .	zł	3 480 694 48
	zł.	4 826 530.51
W ciągu 1936 r. wypłacono	zł.	3 286 061.46
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	zł.	1 540 469.05

Obroty na rachunku wkładów oszczędnościowych w 1936 r. z podziałem na poszczególne rodzaje wkładów.

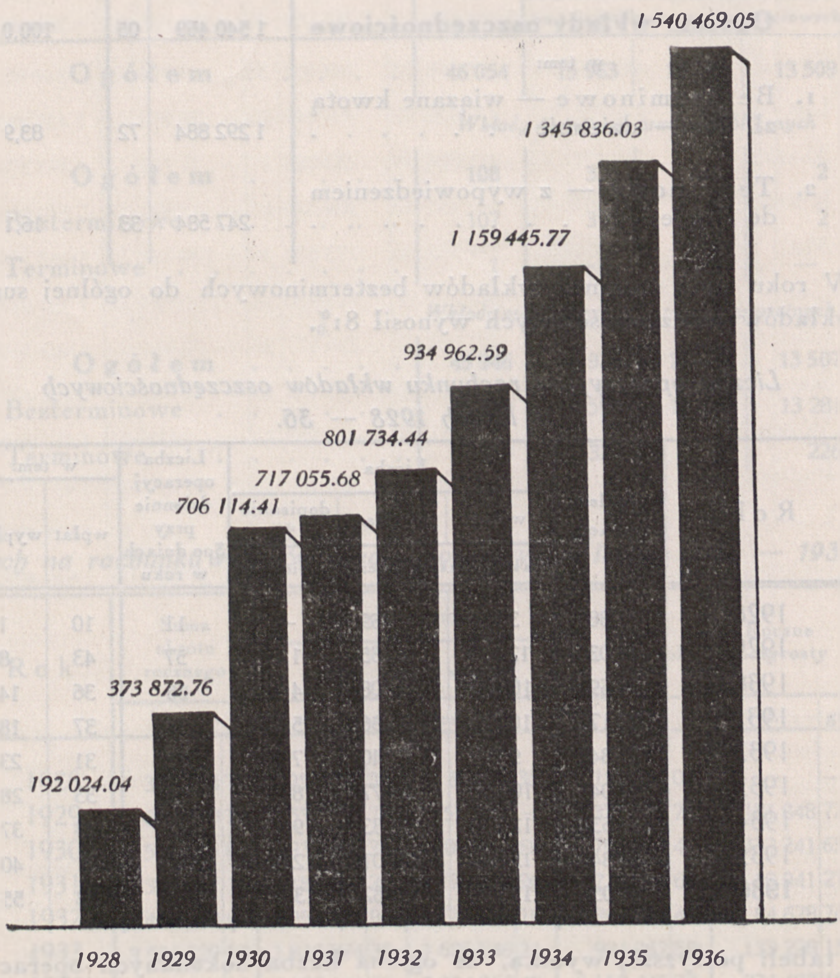
Podział wkładów	Pozostałość wkładów na dzień 1.I.1936 r.		W ciągu 1936 roku						Pozostałość wkładów w dniu 31 grudniu 1936 r.	
			Wpłat			Wypłat				
			liczba	suma		liczba	suma			
	zł.	gr.		zł.	gr.		zł.	gr.	zł.	gr.
Ogółem wkłady oszczędnościowe										
Ogółem	**1 345 836**	**03**	**29 472**	**3 480 694**	**48**	**16 582**	**3 286 061**	**46**	**1 540 469**	**05**
Wkłady oszczędnościowe instytucyj prawno-publicznych										
Ogółem	**168 582**	**27**	**37**	**84 436**	**31**	**69**	**157 424**	**18**	**95 594**	**40**
1. Bezterminowe	93 516	89	37	84 436	31	68	82 358	80	95 594	40
2. Terminowe . .	75 065	38	—	—	—	1	75 065	38	—	—
Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych.										
Ogółem	**1 177 253**	**76**	**29 435**	**3 396 258**	**17**	**16 513**	**3 128 637**	**28**	**1 444 874**	**65**
1. Bezterminowe	996 625	06	29 108	3 280 296	78	16 433	307 931	52	1 197 290	32
2. terminowe z 3-mies. wypowiedzeniem .	180 628	70	327	115 961	39	80	49 005	76	247 584	33

Stan wkładów oszczędnościowych z podziałem na publiczne i prywatne.

Wyszczególnienie	Wg. stanu w dniu 31 grudnia 1936 r.		Stosunek %-wy do ogólnej sumy wkład. oszczędność.
	zł.	gr.	
Ogółem wkłady oszczędnościowe	**1 540 469**	**05**	**100,0**
Wkłady oszczędnościowe instytucyj prawno-publicznych	95 594	40	6,2
Wkłady osób fizycznych i prawno-prywatnych	1 444 874	65	93,8

Z powyższego zestawienia wynika, że wkłady oszczędnościowe instytucyj prawno-publicznych wynosiły w końcu roku sprawozdawczego 6,2% ogólnej sumy pozostałości wkładów oszczędnościowych, zaś wkłady osób fizycznych i prawno-prywatnych 93,8% tej pozostałości.

Roczny wzrost wkładów oszczędnościowych.

Wkłady oszczędnościowe wg. terminów wypowiedzenia.

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia 1936 r.		Stosunek %-owy do ogólnej sumy wkładów
	zł.	gr.	
Ogółem wkłady oszczędnościowe	1 540 469	05	100,0
w tem:			
1. Bezterminowe — wiązane kwotą zł. 500.— dziennie	1 292 884	72	83,9
2. Terminowe — z wypowiedzeniem do 3 miesięcy	247 584	33	16,1

W roku 1935 stosunek wkładów bezterminowych do ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych wynosił 81%.

Liczba operacyj na rachunku wkładów oszczędnościowych w latach 1928 — 36.

Rok	Ogółem operacyj	Liczba wpłat	Liczba wypłat	Liczba dopisanie %%	Liczba operacyj dziennie przy 300 dniach w roku	w tem: wpłat	w tem: wypłat
		na książeczkach oszczędnościowych					
1928	3 385	3 116	269	—	11	10	1
1929	17 039	12 955	2 285	1 799	57	43	8
1930	19 693	10 889	4 308	4 496	66	36	14
1931	22 176	10 956	5 486	5 734	74	37	18
1932	23 348	9 308	6 840	7 200	78	31	23
1933	27 044	10 036	8 477	8 531	90	33	28
1934	33 536	12 870	11 033	9 633	112	43	37
1935	39 340	15 244	12 001	12 095	131	51	40
1936	**46 054**	**15 963**	**16 582**	**13 509**	**153**	**53**	**55**

Z tabeli powyższej wynika, że ogólna liczba dokonanych operacyj na rachunkach wkładów oszczędnościowych w ciągu roku sprawozdawczego w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 6714 czyli o 17,1%, zaś przeciętna liczba operacyj dziennie wzrosła o 22.

Liczba operacyj na rachunku wkładów oszczędnościowych w 1936 r z podziałem wg. poszczególnych rodzajów wkładów.

Wyszczególnienie	Ogółem operacyj	Liczba wpłat	Liczba wypłat	Liczba dopisanie %%
		na książeczkach oszczędnościowych		
Ogółem	46 054	15 963	16 582	13 509
Wkłady instytucyj prawno-publicznych				
Ogółem	108	37	69	2
Bezterminowe	107	37	68	2
Terminowe	1	—	1	—
Wkłady osób fizycznych i prawno-prywatnych.				
Ogółem	45 946	15 926	16 513	13 507
Bezterminowe	45 313	15 599	16 433	13 281
Terminowe	633	327	80	226

Ruch na rachunku wkładów oszczędnościowych w latach 1928 — 1936.

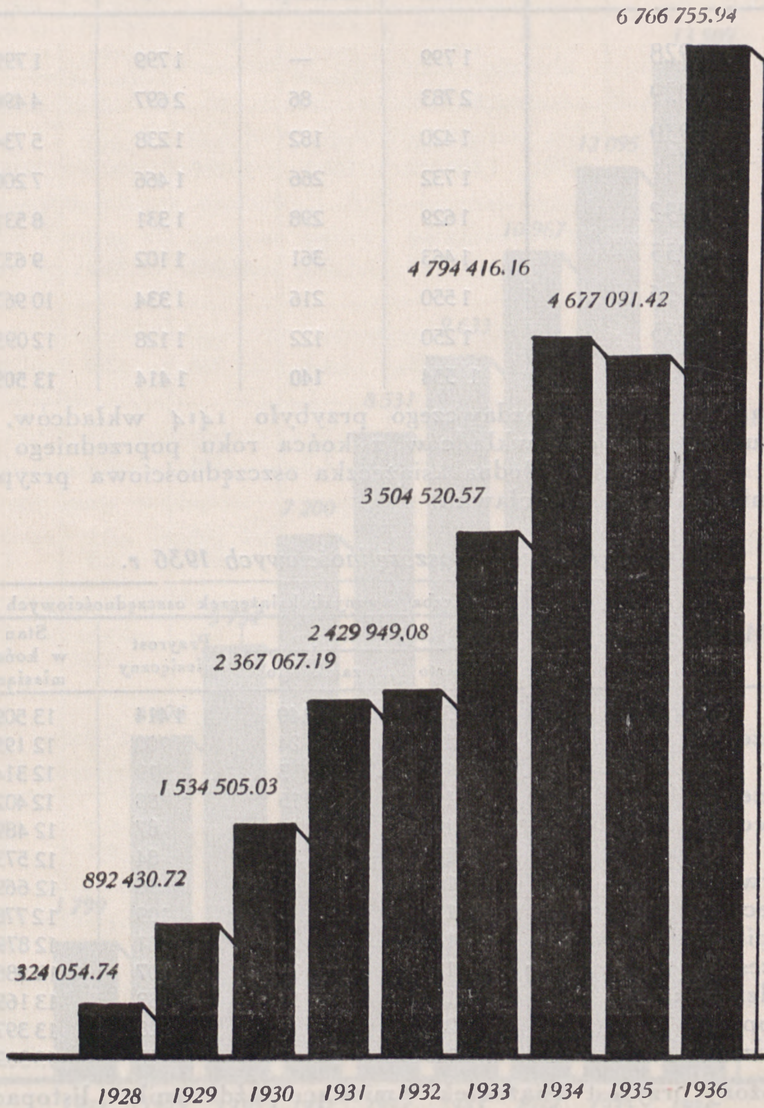
Rok	Suma obrotu rocznego		Suma roczna wpłat		Suma roczna wypłat		Stan w końcu roku		Roczne przyrosty	
	złote i grosze								zł.	gr.
1928	324 054	74	258 039	39	66 015	35	192 024	04	—	
1929	892 430	72	537 139	72	355 291	—	373 872	76	181 848	72
1930	1 534 565	03	933 403	34	601 161	69	706 114	41	332 241	65
1931	2 367 067	19	1 189 004	23	1 178 062	96	717 055	68	10 941	27
1932	2 429 949	08	1 257 313	92	1 172 635	16	801734	44	84 678	76
1933	3 504 520	57	1 818 874	36	1 685 646	21	934 962	59	133 228	15
1934	4 794 416	16	2 509 449	67	2 284 966	49	1 159 445	77	224 483	18
1935	4 677 091	42	2 431 740	84	2 245 350	58	1 345 836	03	186 390	26
1936	**6 766 755**	**94**	**3 480 694**	**48**	**3 286 061**	**46**	**1 540 469**	**05**	**194 633**	**02**

Ruch na rachunku wkładów oszczędnościowych w 1936 r.

Miesiące	Suma miesięcznych obrotów		Miesięczna suma wpłat		Miesięczna suma wypłat		Wzrost + Ubytek —			Stan w końcu miesiąca	
	złote	grosze	złote	grosze	złote	grosze		złote	grosze	złote	grosze
Ogółem	6 766 755	94	3 480 694	48	3 286 061	46		194 633	02	1 540 469	05
Styczeń	492 932	83	248 098	53	244 834	30	+	3 264	23	1 349 100	26
Luty	478 755	97	277 508	07	201 247	90	+	76 260	17	1 425 360	43
Marzec	474 231	30	221 224	59	253 006	71	—	31 782	12	1 393 578	31
Kwiecień	595 096	47	290 750	40	304 346	07	—	13 595	67	1 379 982	64
Maj	650 992	33	377 358	02	273 634	31	+	103 723	71	1 483 706	35
Czerwiec	575 248	60	261 277	69	313 970	91	—	52 693	22	1 431 013	13
Lipiec	545 385	93	288 868	63	256 517	30	+	32 351	33	1 463 364	46
Sierpień	441 453	46	224 279	93	217 173	53	+	7 106	40	1 470 470	86
Wrzesień	613 027	09	305 193	68	307 833	41	—	2 639	73	1 467 831	13
Październ.	598 735	97	304 104	72	294 631	25	+	9 473	47	1 477 304	60
Listopad	539 643	08	272 519	23	267 123	85	+	5 395	38	1 482 699	98
Grudzień	761 252	91	409 510	99	351 741	92	+	57 769	07	1 540 469	05

Powyższa tablica stwierdza, że i nasze miasto odczuło pewien wpływ ogólnej sytuacji na rynku finansowym w miesiącach marcu i kwietniu roku sprawozdawczego, jednak dopływ nowych wkładów oraz powrót podjętych, niezwykle silnie zaznaczył się już w mies. maju, t. j, natychmiast po wydaniu rozporządzenia o reglamentacji walutowo-dewizowej. Średnio miesięcznie w r. 1936 wzrost wkładów wyniósł zł. 16.219.—.

Roczny wzrost obrotów na rachunkach wkładów oszczędnościowych.

Ruch książeczek oszczędnościowych w latach 1928 — 36.

Rok	Liczba czynnych książeczek oszczędnościowych			
	W ciągu roku		Przyrost roczny	Stan w końcu roku
	otwarto	zamknięto		
1928	1 799	—	1 799	1 799
1929	2 783	86	2 697	4 496
1930	1 420	182	1 238	5 734
1931	1 732	266	1 466	7 200
1932	1 629	298	1 331	8 531
1933	1 463	361	1 102	9 633
1934	1 550	216	1 334	10 967
1935	1 250	122	1 128	12 095
1936	**1 554**	**140**	**1 414**	**13 509**

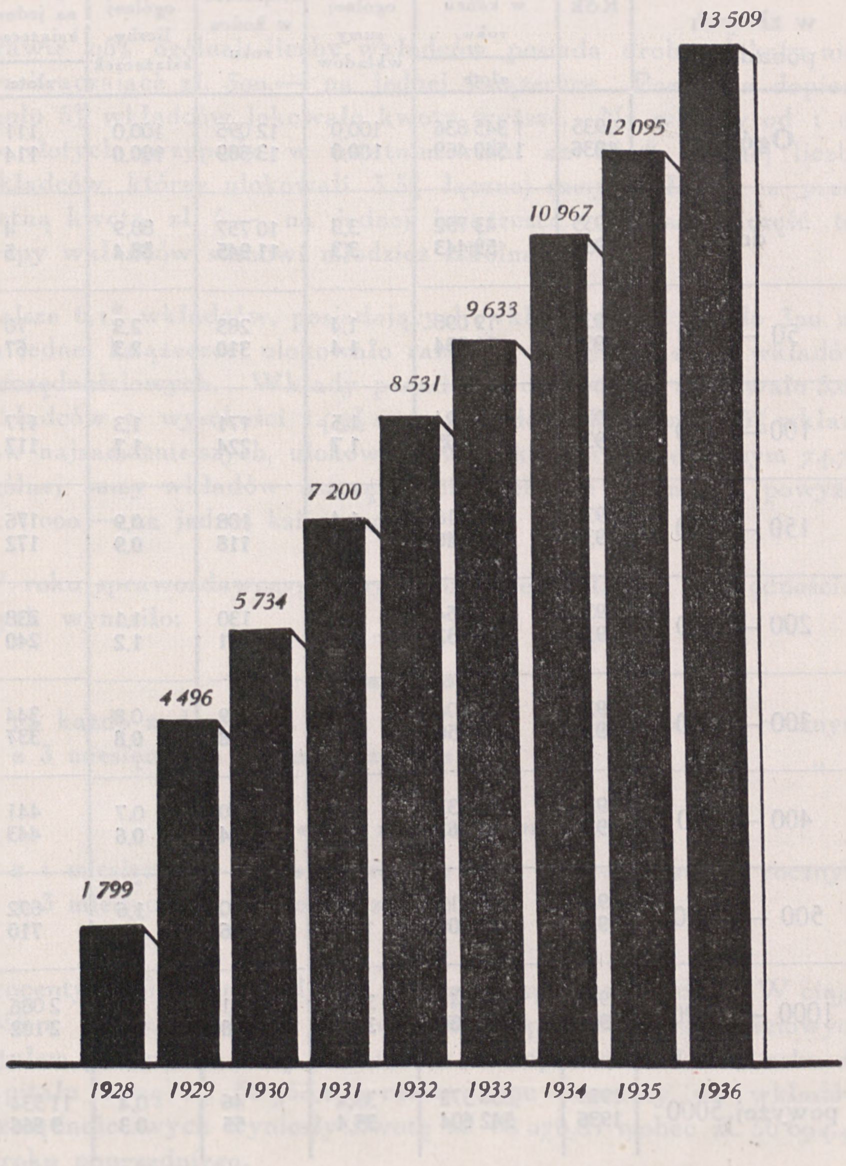
W ciągu roku sprawozdawczego przybyło 1414 wkładców, co w stosunku do 12 095 wkładców z końca roku poprzedniego stanowi 11,7% przyrostu. Jedna książeczka oszczędnościowa przypada na 5 mieszkańców Włocławka.

Ruch książeczek oszczędnościowych 1936 r.

Miesiące	Liczba czynnych książeczek oszczędnościowych			
	W ciągu miesiąca		Przyrost miesięczny	Stan w końcu miesiąca
	otwarto	zamknięto		
Ogółem	**15541**	**140**	**1 414**	**13 509**
Styczeń	124	24	100	12 195
Luty	122	3	119	12 314
Marzec	103	15	88	12 402
Kwiecień	103	16	87	12 489
Maj	106	22	84	12 573
Czerwiec	104	8	96	12 669
Lipiec	114	5	109	12 778
Sierpień	108	7	101	12 879
Wrzesień	117	10	107	12 986
Październik	199	16	183	13 169
Listopad	235	7	228	13 397
Grudzień	119	7	112	13 509

Wzmożony przyrost książeczek w miesiącu październiku i listopadzie roku sprawozdawczego spowodowany został akcją propagandową z okazji „Dnia Oszczędności" wśród młodzieży szkolnej oraz w miejscowej prasie.

Roczny wzrost liczby książeczek oszczędnościowych.

Wkłady oszczędnościowe wg. ich wysokości.

Wysokość wkładów w złotych ponad—do	Rok	Suma wkładów w końcu roku (złote)	Stosunek %-wy do ogólnej sumy wkładów	Liczba książeczek w końcu roku	Stosunek %-wy do ogólnej liczby książeczek	Przeciętna kwota wkładu na jednej książeczce (złote)
Ogółem	1935 **1936**	1 345 836 **1 540 469**	100,0 **100,0**	12 095 **13 509**	100,0 **100,0**	111 **114**
do 50	1935 **1936**	43 792 **59 443**	3,3 **3,3**	10 757 **11 945**	88,9 **88,4**	4 **5**
50 — 100	1935 **1936**	19 098 **20 934**	1,4 **1,4**	283 **310**	2,3 **2,3**	70 **67**
100 — 150	1935 **1936**	19 994 **26 205**	1,5 **1,7**	171 **224**	1,3 **1,7**	117 **117**
150 — 200	1935 **1936**	18 616 **20 246**	1,4 **1,4**	108 **118**	0,9 **0,9**	176 **172**
200 — 300	1935 **1936**	30 964 **38 632**	2,3 **2,6**	130 **161**	1,1 **1,2**	238 **240**
300 — 400	1935 **1936**	34 004 **36 356**	2,5 **2,4**	99 **108**	0,8 **0,8**	344 **337**
400 — 500	1935 **1936**	35 333 **37 263**	2,6 **2,5**	80 **84**	0,7 **0,6**	441 **443**
500 — 1000	1935 **1936**	231 519 **153 400**	9,8 **10,0**	190 **216**	1,6 **1,6**	692 **710**
1000 — 5000	1935 **1936**	481 944 **605 386**	35,8 **39,3**	231 **288**	2,0 **2,2**	2 086 **2 102**
powyżej 5000	1935 **1936**	530 572 **542 604**	39,4 **35,4**	46 **55**	0,4 **0,3**	11 534 **9 866**

Jak widać z zamieszczonego obok zestawienia na jedną książeczkę oszczędnościową przypada przeciętnie w końcu roku kwota zł. 114.— wobec zł. 111.— z roku poprzedniego.

Prawie 95% ogólnej liczby wkładców posiada drobne lokaty nieprzekraczające zł. 300.— na jednej książeczce. Pozostałe dopiero około 5% wkładców lokowało kwoty wyższe. Na wkłady od 1 do 50 złotych przypada w ostatnim roku aż 88,4% ogólnej liczby wkładców, którzy ulokowali 3,3% łącznej sumy wkładów z przeciętną kwotą zł. 5.— na jednej książeczce. Poważną część tej grupy wkładców stanowi młodzież szkolna.

Dalsze 6,1% wkładców, posiadających wkłady ponad 50 do 300 zł. na jednej książeczce, ulokowało razem 7,1% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych. Wkłady ponad 300 do 1000 zł. ulokowało 3,0% wkładców w wysokości 14,9% sumy wkładów. Pozostałe 2,5% wkładców najzamożniejszych ulokowało w roku sprawozdawczym 74,7% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych we wkładach powyżej zł. 1 000 — na jednej książeczce.

W roku sprawozdawczym oprocentowanie wkładów oszczędnościowych wynosiło:

Wkłady złotowe:

a) na każde żądanie . . . . 5% w stosunku rocznym
b) z 3 miesięcznym wypowiedzeniem . . 5½% „ „

Wkłady w złotych w złocie:

a) z 1 miesięcznym wypowiedzeniem . . 3½% w stosunku rocznym
b) z 3 miesięcznym wypowiedzeniem . . 4% „ „

Procenty dopisywane były do kapitału raz na rok z dołu. W ciągu 1936 r. Kasa wypłaciła posiadaczom książeczek oszczędnościowych tytułem procentów sumę zł. 2 123,58 a dopisała w końcu roku do kapitału sumę zł. 65 953,23, razem więc procenty od wkładów oszczędnościowych wyniosły kwotę zł. 68 076,81 wobec zł. 56 694,47 z roku poprzedniego.

Podział pozostałości wkładów oszczędnościowych w dniu 31 grudnia 1936 r. wg. zawodu wkładców przedstawia niżej zamieszczona tablica:

Wkłady oszczędnościowe wg. zawodu wkładców w dniu 31 grudnia 1936 r.

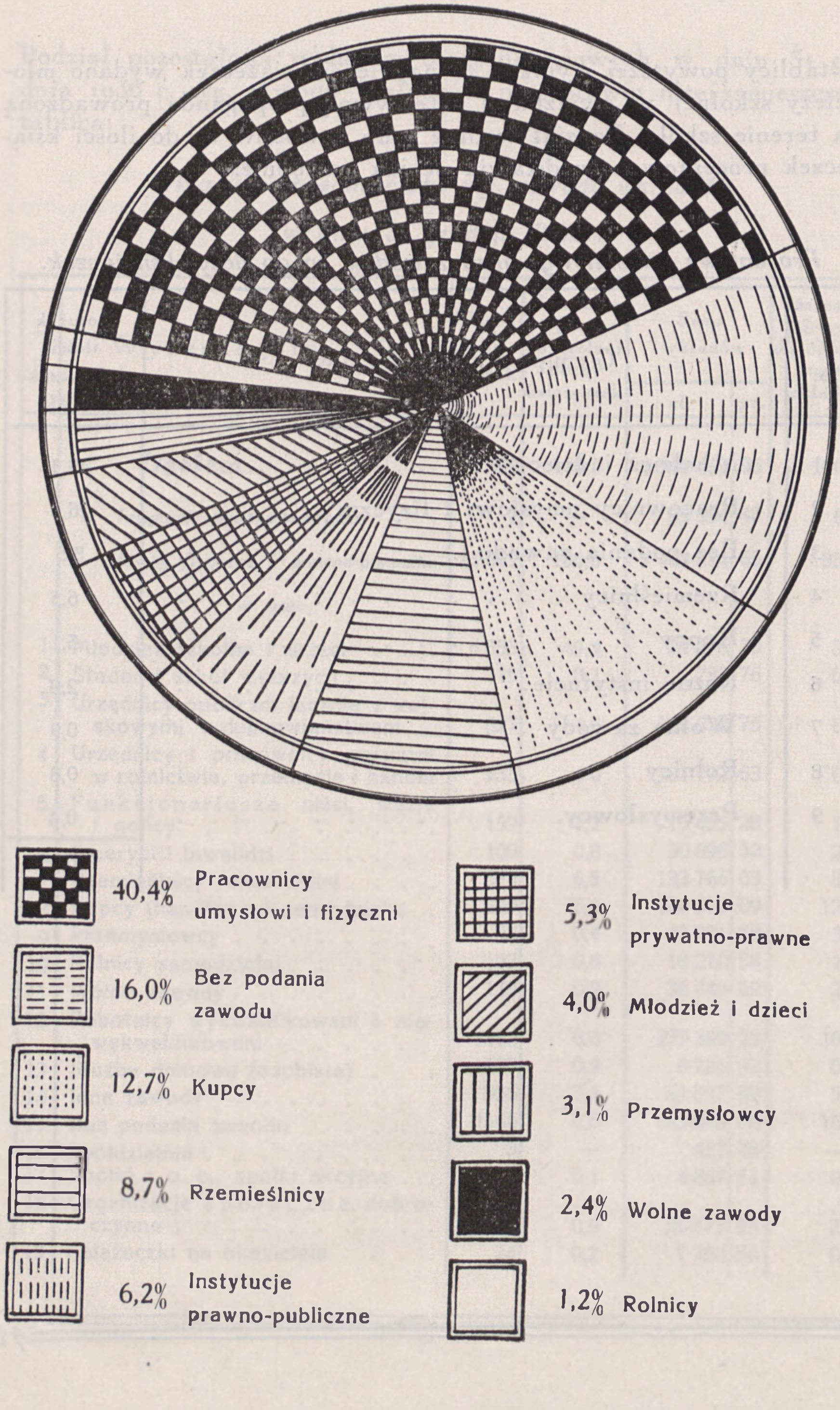
L. p.	Wyszczególnienie	Liczba książeczek	Stosunek %-wy do ogólnej liczby książeczek	Suma wkładów zł.	gr.	Stosunek %-wy do ogólnej sumy wkładów
	Ogółem	13 509	100,0	1 540 469	05	100,0
	Instytucje prawno-publiczne . . .	2	—	95 594	40	6,2
	Osoby fizyczne i prawno-prywatne	13 507	100,0	1 444 874	65	93,8
	w tym:					
1	Młodzież szkolna i dzieci . . .	6 653	49,2	59 876	30	3,9
2	Studenci szkół wyższych	15	0,1	733	76	0,1
3	Urzędnicy publiczni łącznie z wojskowymi i duchowieństwem	627	4,6	128 672	75	8,3
4	Urzędnicy i pracownicy prywatni w rolnictwie, przemyśle i handlu	533	4 0	101 772	63	6,6
5	Funkcjonariusze niżsi, woźni i gońcy	159	1,1	19 455	28	1,3
6	Emeryci i inwalidzi	109	0,8	30 896	32	2,1
7	Rzemieślnicy samodzielni	874	6,5	133 766	03	8,7
8	Kupcy (handlowcy) samodzielni .	689	5,1	196 308	09	12,7
9	Przemysłowcy	56	0,4	48 321	65	3,1
10	Rolnicy samodzielni	107	0,8	18 210	58	1,2
11	Wolne zawody	119	0,9	36 740	29	2,4
12	Robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani	1182	8,8	279 390	23	18,1
13	Służba domowa (osobista) . . .	125	0,9	6 226	97	0,3
14	Inne zawody	956	7.1	89 697	89	5,8
15	Bez podania zawodu	1146	8,5	245 076	08	16,0
16	Spółdzielnie	3	—	457	78	—
17	Spółki z o. o., spółki akcyjne . .	9	0,1	4 837	51	0,3
18	Organizacje społeczne, dobroczynne	121	0,9	36 673	93	2,4
19	Książeczki na okaziciela	24	0,2	7 760	58	0,5

Z tablicy powyższej wynika, że najwięcej książeczek wydano młodzieży szkolnej w związku z intensywną propagandą prowadzoną na terenie szkół. Podział według grup zawodów co do ilości książeczek procentowo przedstawia się jak następuje:

Procentowy podział wg. grup zawodów co do ilości książeczek.

L. p.	Grupy wkładców	Stosunek ilości książeczek w %
1	Młodzież i dzieci	49,3
2	Pracownicy umysłowi i fizyczni	26,5
3	Bez podania zawodu	8,5
4	Rzemieślnicy	6,5
5	Kupcy	5,1
6	Różne instytucje	2,0
7	Wolne zawody	0,9
8	Rolnicy	0,8
9	Przemysłowcy	0,4
		100,0

Podział wkładów oszczędnośc. pg. grup zawodowych, społecznych i t. p.

Podział wkładów oszczędnościowych co do wysokości sum posiadanych przez poszczególne grupy zawodów ilustruje zamieszczony obok wykres. Najwięcej wkładów bo 40,4% lokuje w Kasie grupa pracowników umysłowych i fizycznych, t. zn. ludzi znajdujących się dzisiaj w stosunkowo trudnych warunkach bytowania. Stwierdzić tu z satysfakcją możemy, że zrozumienie konieczności oszczędzania wśród tej grupy społecznej wydało tak znakomite wyniki.

5. Rachunki bieżące.
(czekowe)

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł	177 340.—
W ciągu 1936 r. wpłynęło i dopisano %-ów . .	zł	4 471 196.84
	zł.	4 648 536.84
W ciągu 1936 r. wypłacono	zł.	4 558 487.84
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . .	zł.	90 049.—

Obroty na rachunkach bieżących w 1936 r.
z podziałem rachunków na publiczne i prywatne.

Wyszczególnienie	Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.		W ciągu 1936 r. wpłynęło na rachunki		W ciągu 1936 r. wypłacono z rachunków		Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr
Ogółem rachunki bieżące:								
Ogółem . . .	177 340	—	4 471 196	84	4 558 487	84	90 049	—
Rachunki bieżące instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:								
Ogółem . . .	80 207	—	3 088 194	14	3 135 649	14	32 752	—
Rachunki bieżące osób fizycznych i prawno-prywatnych:								
Ogółem . . .	97 133	—	1 383 002	70	1 422 838	70	57 297	—

Obroty na rachunkach bieżących w latach 1934 — 1936.

Rok	Obrót roczny		Roczna suma wpłat		Roczna suma wypłat		Stan w końcu roku	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
1934	5 381 638	32	2 694 649	66	2 686 988	66	79 216	—
1935	7 498 842	26	3 798 483	13	3 700 359	13	177 340	—
1936	**9 029 684**	**68**	**4 471 196**	**84**	**4 558 487**	**84**	**90 049**	—

Obroty na rachunkach bieżących w ciągu roku sprawozdawczego w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego wzrosły o zł. 1 530 842.42 t. j. o 20,4%, co wskazuje na ożywienie w przemyśle i handlu, które przeważnie powyższymi rachunkami się posługują.

W roku 1936 otwarto nowych rachunków 32 a zamknięto 16 wobec czego liczba bieżących rachunków wzrosła ze 126 na początku roku do 142 w końcu roku sprawozdawczego t. j. o 16 rachunków.

W liczbie czynnych w końcu roku sprawozdawczego rachunków bieżących 7 rachunków przypada na instytucje prawno-publiczne a 135 na osoby fizyczne i prawno-prywatne.

Od wkładów na rachunkach bieżących płaciła Kasa odsetki w wysokości 4% w stosunku rocznym. Procenty dopisywane do kapitału co pół roku, wyniosły w okresie sprawozdawczym sumę zł. 5 027.27.

6. Zobowiązania inkasowe.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	2 044.73
W ciągu 1936 r. uznano powierców za wpływy inkasowe sumą	zł.	902 375.38
	zł.	904 420.11
W ciągu 1936 r. obciążono powierców za wypłacone wpływy inkasowe sumą	zł.	903 633.11
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . . .	zł.	787.—

7. Redyskonto weksli.

Nazwa Banku w którym Kasa korzysta z kredytu redyskontowego	Do wysokości zł.	Pozostałość weksli w redyskoncie na dzień 1 stycznia 1936 r.		W ciągu 1936 r.				Pozostałość weksli w redyskoncie w dniu 31 grudnia 1936 r.		Stan niewyczerpanego kredytu redyskontowego w dniu 31 grudnia 1936 r.	
				zredyskontowano		wykupiono					
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
Bank Polski . .	150 000	—	—	187 380	—	187 380	—	—	—	150 000	—
Bank Gospodarstwa Krajowego	160 000	52 665	—	50 420	—	64 050	—	39 035	—	120 965	—
Polski Bank Komunalny S. A. w Warszawie . .	105 000	—	—	170 930	—	139 470	—	31 500	—	73 500	—
	415 000	52 665	—	408 770	—	390 900	—	70 535	—	344 465	—

8. Różne.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	21 461.02
W ciągu 1936 r. obciążono rachunki sumą . . .	zł.	497 454.68
	zł.	518 915.70
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą	zł.	501 658.46

Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.

Różni dłużnicy winni są Kasie	zł. 65 020.86[1])		
Różni wierzyciele mają w Kasie	zł. 47 763.62	zł.	17 257.24[2])

Z czego przypada wierzycielom:

a) Należności wątpliwe	zł.	38 541.19
b) Fundusz Budowy Tanich Mieszkań . . .	zł.	5 535.35
c) Sumy do przekazania	zł.	1 279.32
d) Wpłaty na poczet rat kredytów . . .	zł.	2 119.64
e) Nadpłaty w związku z prolongatami .	zł.	220.62
f) Sumy do wyjaśnienia	zł.	67.50
	zł.	47 763.62

1) Umieszczono w stanie czynnym bilansu.
2) Pozostałość skompensowana.

9. Sumy przechodnie.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.			
Saldo stanu biernego . . .	zł. 23 241.71		
Saldo stanu czynnego . . .	zł. 3 131.19	zł.	20 110.52
W ciągu 1936 r. uznano rachunki sumą		zł.	35 279.05
		zł.	55 389.57
W ciągu 1936 r. obciążono rachunek sumą . . .		zł.	27 505.72
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.			
Saldo stanu biernego . . .	zł. 31 975.36		
Saldo stanu czynnego . . .	zł. 4 091.51 [1]	zł.	27 883.85 [2]
Z czego przypada na:			
Odsetki pobrane na okres przyszły		zł.	31 975.36

[1]) Umieszczono w stanie czynnym bilansu.
[2]) Pozostałość skompensowano.

IV. RACHUNKI POZABILANSOWE.

1. Depozyty i Różni za depozyty.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r.	zł.	444 059.74
W ciągu 1936 r. złożono depozytów na sumę . .	zł.	379 482.40
	zł.	823 542.14
W ciągu 1936 r. podniesiono depozytów na sumę	zł.	299 276.94
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. . .	zł.	524 265.20

Pozostałość depozytów w dniu 31 grudnia 1936 r. przedstawia się następująco:

L. p.	Rodzaj depozytu	Pozostałość depozytów w dniu 31. XII. 1936 r. sztuk	na sumę zł.	gr.
	Ogółem . . .	2358	524 265	20
1	Depozyty zachowawcze	830	45 770	14
	a) Papiery procentowe	712	9 467	14
	b) Własne książeczki oszczędnościowe	53	53	—
	c) Obce książeczki oszczędnościowe .	1	1	—
	d) Zabezpieczenia z układów konwersyjnych	32	3 029	—
	e) Inne	32	33 220	—
2	Depozyty zastawowe	1528	478 495	06
	a) Papiery procentowe.	1290	115 795	16
	b) Własne książeczki oszczędnościowe	3	3	—
	c) Obce książeczki oszczędnościowe .	1	1	—
	d) Weksle gwarancyjne	234	362 695	90

2. Udzielone gwarancje i zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj.

Za wydany weksel gwarancyjny Bankowi Akceptacyjnemu na zabezpieczenie kredytów z układów konwersyjnych	zł.	17 530.—

3. Inkaso i Różni za inkaso.

Pozostałość na dzień 1 stycznia 1936 r. dokumentów	272	na sumę	zł.	36 097.30
W ciągu 1936 r. otrzymano do inkasa dokumentów	6 644	na sumę	zł.	1 089 651.48
	6 916		zł.	1 125 748.78
W ciągu 1936 r. zainkasowano lub zwrócono dokumentów	6 694	na sumę	zł.	1 072 840.24
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r. dokumentów	222	na sumę	zł.	52 908.54

Akcepty Banku Akceptacyjnego i Bank Akceptacyjny.

Pozostałość na dzień 1 stycznia, 1936 r.	szt. 1	na	zł.	4 150.—
W ciągu 1936 r. otrzymano dokumentów	szt. 4	na	zł.	21 680.—
	szt. 5	na	zł.	25 830.—
W ciągu 1936 r. zwrócono akceptów .	szt. 2	na	zł.	8 300.—
Pozostałość w dniu 31 grudnia 1936 r.	szt. 3	na	zł.	17 530.—

BILANS
i
RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
za rok 1936.

Bilans rocz

Stan czynny na dzień 31

WYSZCZEGÓLNIENIE	Złote	gr.	Złote	gr.
1) *Kasa i sumy do dyspozycji* . .				
a) gotowizna . .	33 985	42		
b) pozostałość w Banku Polskim i P. K. O.	11 812	22		
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych	81 257	63	127 055	27
2) *Kupony*			689	08
3) *Papiery wartościowe*				
a) papiery państwowe (w tym w wal. obcych zł. 11653,20)	29 710	60		
b) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych	31 715	—	61 425	60
4) *Weksle zdyskontowane* (56 kont)			128 901	15
5) *Pożyczki wekslowe* (1680 kont) .			1 354 188	60
6) *Weksle protestowane* . . .				
pochodzące z dys. i poż. wekslowych (170 kont)			33 160	41
7) *Rachunki bieżące otwartego kredytu*				
a) zabezpieczone papierami wartościowymi (2 konta) . .	2 080	25		
b) zabezpieczone hipoteką (5 kont) .	25 094	—		
c) zabezpieczone innymi wartościami (2 konta)	3 285	75	30 460	—
8) *Pożyczki terminowe na zastaw* .				
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędnościowych (355 kont) . .			52 940	—
9) *Pożyczki hipoteczne* (6 kont) . .			31 757	20
10) *Należności z tyt. układów konwersyjnych zatw. przez Kom. Konwers. B-ku Akceptacyjnego* (5 kont) .			18 222	72
11) *Odsetki zaległe*			6 612	95
12) *Nieruchomości*			81 604	74
13) *Ruchomości*			19 235	89
14) *Różne*			65 020	86
15) *Sumy Przechodnie (rozliczenia międzyokresowe*			4 091	51
Razem .			2 015 365	98
16) *Depozyty*			524 265	20
17) *Udzielone gwarancje*			17 530	—
18) *Inkaso*			52 908	54
19) *Akcepty Banku Akceptacyjnego* .			17 530	—
20) *Różni za weksle własne u korespon.* .			10 405	—
Ogółem . .			2 638 004	72

Włocławek, d. 4 stycznia 1937 r.

Buchalter: (—) *K. Grabowski*

Komisja Rady Kasy: *(—) Z. Blędowski, (—) St. Dubalski*

ny netto

grudnia 1936 r **Stan bierny**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Złote	gr.	Złote	gr.
1) *Kapitał zakładowy*			150 000	—
2) *Fundusz zasobowy*			70 045	74
3) *Fundusz wyrównawczy*			2 250	—
4) *Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych* . .				
bezterminowe (2 konta)			95 594	40
5) *Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych* . . .				
a) bezterminowe (13281 kont.) . . .	1 197 290	32		
b) terminowe do 3-ch miesięcy (226 kont.) .	247 584	33	1 444 874	65
6) *Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe i t. p.)*				
a) instytucyj państwowych, samorząd. i innych prawno-publicznych (7 kont.) . . .	32 752	—		
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (135 kont.)	57 297	—	90 049	—
7) *Zobowiązania inkasowe* . . .			787	—
8) *Redyskonto weksli*				
a) w Bankach państwowych	39 035	—		
b) w Bankach komunalnych	31 500	—	70 535	—
9) *Różne*			47 763	62
10) *Sumy przechodnie (procenty okresu przyszłego)*			31 975	36
11) *Nadwyżka za rok sprawozdawczy* . .			11 491	21
Razem . .			2 015 365	98
12) *Różni za depozyty*			524 265	20
13) *Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj*			17 530	—
14) *Różni za inkaso*			52 908	54
15) *Bank Akceptacyjny*			17 530	—
16) *Inkaso własne*			10 405	—
Ogółem . .			2 638 004	72

p. o. Dyrektora Zarządzającego: (—) *Grochowski*

Członek Dyrekcji: (—) *Gutowski*

Komisja Rewizyjna Kasy:

(—) *inż. Z. Ślósarski*, (—) *A. Radziejowski.*

Straty **Rachunek Strat**

	WYSZCZEGÓLNIENIE	Złote	gr.	Złote	gr.
1.	*Odsetki wpłacone i dopisane* . . .				
	a) od wkładów oszczędnościowych	68 076	81		
	b) od rachunków bieżących	5 027	27		
	c) od redyskonta weksli	4 648	70		
	d) różne inne	10	64	77 763	42
2.	*Prowizje wypłacone*			517	95
3.	*Koszty administracyjne*				
	a) wydatki osobowe	52 080	73		
	b) świadczenia socjalne	9 852	62		
	c) wydatki rzeczowe	26 206	75	88 140	10
4.	*Amortyzacja*				
	ruchomości			1 794	40
5.	*Odpisy na dłużnikach*			16 110	32
6.	*Różnice kursowe na papierach wartościowych*			5 927	25
7.	*Różne*			2 929	15
8.	*Nadwyżka*			11 491	21
	Razem . .			204 673	80

Buchalter:

(—) *K. Grabowski*

i Zysków za 1936 r. **Zyski**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Złote	gr.	Złote	gr.
1. Odsetki pobrane i dopisane				
a) od weksli	134 995	60		
b) od rachunków bieżących	3 464	08		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	3 258	52		
d) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych . .	3 045	30		
e) od papierów wartościowych	2 041	49		
f) od K. K. O. i Banków	4 765	75		
g) różne inne	860	03	152 430	77
2. Prowizje pobrane			32 117	—
3. Dochód netto z nieruchomości. . .			946	76
4. Odzyskane straty			14 177	34
5. Różne dochody			5 001	93
Razem . .			204 673	80

p. o. Dyrektora Zarządzającego: (—) *Grochowski*

Członek Dyrekcji: (—) *Gutowski*

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA KOMISJI REWIZYJNEJ KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WŁOCŁAWKA

odbytego w dniu 5 stycznia 1937 r.

Obecni: Prezes Komisji Rewizyjnej p. inż. Zygmunt Ślósarski oraz członek Komisji Rewizyjnej p. Antoni Radziejowski.

Komisja Rewizyjna Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Włocławka, działając na podstawie art. 12 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. z dnia 29 października 1934 r. Nr. 95 poz. 560) oraz na podstawie § 22 Statutu Kasy, zbadała przedstawione jej przez Komisję Rady Kasy w osobach pp. Zygmunta Błędowskiego i Stefana Dubalskiego roczne sprawozdanie z działalności Kasy, zamknięcia poszczególnych rachunków, bilans netto oraz rachunek strat i zysków za 1936 rok i po porównaniu odnośnych zapisów ze stanem gotówki, walorów własnych, depozytów i innych efektów spisanych z natury i ujętych w protokóle Komisji Rewizyjnej z dnia 31 grudnia 1936 roku stwierdziła:

1) Bilans netto na dzień 31 grudnia 1936 r. zamykający się sumą . . . . . zł. 2 015 365.98
a wraz z pozycjami pozabilansowymi . . . zł. 622 638.74
suma zł. 2 638 004.72

Rachunek Strat i Zysków za rok 1936 wykazujący zysk . . . . zł. 38 252 33

po odpisaniu:

a) na amortyzację ruchomości . . zł. 1 794.40
b) różnic kursowych na papierach wartościowych . . . zł. 5 927.25
c) na rezerwę na wątpliwe straty na wekslach protest. i dłużnikach . . . . zł. 16 110.32
d) na różne . . . . zł. 2 929.15 zł. 26 761.12

czysty zysk w kwocie zł. 11 491.21

e) zamknięcia wszystkich rachunków Kasy odpowiadają zapisom książkowym, szczegółowemu spisowi inwentarza oraz stanowi faktycznemu gotówki, walorów własnych, depozytów walorowych i innych efektów spisanych z natury i ujętych w protokóle Komisji Rewizyjnej z dnia 31 grudnia 1936 roku.

2) a) Dalszy wzrost wkładów oszczędnościowych, które osiągnęły sumę zł. 1 540 469.05, a w szczególności wzrost wkładów oszczędnościowych osób i firm prywatnych, które w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego wzrosły o zł. 267 620.89 do sumy zł. 1 444 874.65 przy stanie 13507 książeczek oszczędnościowych, wyjątkowo wysokie pogotowie gotówkowe, które łącznie z papierami procentowymi mającymi obieg na giełdzie oraz przyznanym Kasie, a wolnym kredytem redyskontowym, stanowi 40% wkładów bezterminowych.

b) Dalsze konsekwentne obniżenie się pozostałości weksli protestowanych do sumy zł. 33 160.41 w końcu roku i znikomy stosunek tych protestów do salda rozprowadzonych kredytów, wynoszący tylko 2,2%.

c) Z końcem 1936 r. spisana jako rezerwa na wątpliwe straty na dłużnikach suma zł. 16 110.32 (w r. ub. zł. 20 726.71) jest wobec rozmiarów akcji kredytowej Kasy minimalną, tembardziej, że w roku sprawozdawczym odzyskano strat na sumę zł. 14 177.34.

3) Prace bilansowe zakończone zostały całkowicie w dniu 4-ym stycznia 1937 r. co ponownie potwierdza rekordową sprawność techniczną pracowników Kasy. Komisja Rewizyjna stwierdza ponadto dalszy postęp w organizacji pracy wewnętrznej w Kasie i umiejętną obsługę klijenteli, dla której wygody zainstalowano drugą kasę wyłącznie dla wkładów.

Należy stwierdzić, że praca Kasy znajduje jaknajsilniejszy oddźwięk wśród miejscowego społeczeństwa przez coraz większe zaufanie, któremu ze swej strony Kasa zawdzięcza stały i niesłabnący rozwój. W związku z tym w roku sprawozdawczym Kasa nabyła nieruchomość w celu wybudowania własnej siedziby, odpowiadającej dzisiejszym ramom i potrzebom instytucji.

Polityka finansowa Kasy przy wielkiej ostrożności i rozwadze w udzielaniu kredytów daje całkowitą gwarancję trwałości i celowości w kontynuowaniu naczelnego zadania Kasy — służenia życiu gospodarczemu miasta.

Wyniki całokształtu pracy Kasy w roku sprawozdawczym należy uznać za doskonałe, to też Komisja Rewizyjna składa Dyrekcji Kasy oraz personelowi wyrazy uznania oraz życzenia, aby dalsza praca szła w tym samym tempie i z niesłabnącą energią

Członkowie Rady Kasy:

(—) *Z. Błędowski*

(—) *St Dubalski*

Prezes Komisji Rewizyjnej:

(—) *Zygmunt Ślósarski*

Członek Komisji Rewizyjnej:

(—) *A. Radziejowski*

[illegible] zakończenie wszystkich rachunków Kasy [illegible] zap- [illegible] oraz stanu [illegible] gotówki, walorów [illegible] depozytów wartościowych [illegible] spisanych z natury [illegible] objętych w protokóle Komisji Rewizyjnej z dnia [illegible] grudnia 1936 roku.

a) [illegible] oszczędnościowych [illegible] a w [illegible] wzrost wkładów oszczędnościowych osób i firm prywatnych, które w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego wzrosły o zł [illegible] do sumy zł [illegible] przy stanie [illegible] książeczek oszczędnościowych, wyjątkowo wysokie pogotowie gotówkowe, które łącznie z papierami procentowymi mającymi obieg na giełdzie oraz przyznanym Kasie, a wolnym kredytem redyskontowym, stanowi [illegible] wkładów bezterminowych.

b) Dalsze konsekwentne obniżenie się pozostałości weksli protestowanych do sumy zł. 33.160.41 w końcu roku i niskowy stosunek tych protestów do salda rozprowadzonych kredytów, wynoszący tylko 2,5%.

c) Z końcem 1936 r. spisana jako rezerwa na wątpliwe straty na dłużnikach suma zł. 16.110.83 (w r. ub. zł. 20.716.71) jest wobec rozmiarów akcji kredytowej Kasy minimalna, zwłaszcza dziś, że w roku sprawozdawczym odzyskano strat na sumę zł. [illegible].

3) Prace bilansowe zakończone zostały całkowicie w dniu 4-ym stycznia 1937 r. co ponownie potwierdza rekordową sprawność techniczną pracowników Kasy. Komisja Rewizyjna stwierdza ponadto dalszy postęp w organizacji pracy wewnętrznej w Kasie i usprawnioną obsługę klienteli, dla której wygody zainstalowano drugą kasę wyłącznie dla wkładów.

Należy stwierdzić, że praca Kasy znajduje jaknajsilniejszy oddźwięk wśród miejscowego społeczeństwa przez coraz większe zaufanie, któremu ze swej strony Kasa zawdzięcza stały i niesłabnący rozwój. W związku z tym w roku sprawozdawczym Kasa nabyła nieruchomość w celu wybudowania własnej siedziby, odpowiadającej dzisiejszym czasom i potrzebom instytucji.

Polityka finansowa Kasy przy wielkiej ostrożności i rozwadze w udzielaniu kredytów daje całkowitą gwarancję trwałości i celowości w kontynuowaniu naczelnego zadania Kasy — służenia życiu gospodarczemu miasta.

WYCIĄG
Z PROTOKÓŁU POSIEDZENIA RADY KASY
odbytego w dniu 7 stycznia 1937 r.

Komplet 8. Obecnych 8.

Obecni: Przewodniczący Rady, w zastępstwie Wiceprezydent miasta Teofil Hajdo, oraz członkowie Rady: pp. Zygmunt Błędowski, Ks. Sylwan Dembczyk, Stefan Dubalski, Antoni Wawrzyniecki, Aleksander Witkowski, Abram Toruńczyk i Ludwik Leszczyński

Protokół pisał dyr. Grochowski.

Po przyjęciu do wiadomości protokółu z posiedzenia Komisji Rewizyjnej Kasy, odbytego w dniu 5 stycznia 1937 r. na wniosek Zarządu Kasy z tegoż dnia uchwalono jednomyślnie:

1) „Przyjąć sprawozdanie z działalności Kasy i zamknięcia rachunkowe za rok ubiegły 1936 oraz bilans netto z dnia 31 grudnia 1936 r. wraz z rachunkiem strat i zysków za rok 1936 i na podstawie art. 43 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P Nr. 95 poz. 860 z 1934 r.) złożyć je do zbadania Związkowi Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

2) Przelać z czystego zysku za rok 1936 w kwocie zł. 11 491.21 na Fundusz Zasobowy kwotę zł. 10 916.65 zgodnie z przepisami art. 44 powołanego wyżej Rozporządzenia i na fundusz Gwarancyjny Komunalnych Kas Oszczędności zł. 574.56 zgodnie z przepisami art. 74 wspomnianego Rozporządzenia

p. o. Dyrektora Zarządzającego:
(—) Grochowski

Przewodniczący Rady Kasy:
w/z (—) Teofil Hajdo

Członek Rady Kasy:
(—) St Dubalski

Przyjęcie przez Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie bilansu netto K. K. O. m. Włocławka sporządzonego na dzień 31 grudnia 1936 r.

ZWIĄZEK
KOMUNALNYCH KAS
OSZCZĘDNOŚCI
W WARSZAWIE

Nr. 256 / 37 r.

Warszawa, dn. 30 stycznia 1937 *r.*
Plac Napoleona Nr. 7. Tel. 688-90.

Komunalna Kasa Oszczędności
miasta Włocławka

Włocławek.

Komunikujemy, że na podstawie § 5 p. 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. o związkach k. k. o. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 410) przyjęliśmy do wiadomości bilans netto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Włocławka we Włocławku na dz. 31 grudnia 1936 roku, zamykający się sumą zł. 2.015.365,98 (bez sum pozabilansowych) wraz z rachunkiem strat i zysków, wykazującym nadwyżkę zł. 11.491,21.

Dyrektor Związku:

(—) J. Rożkowski.

Przyjęcie przez Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie bilansu netto K. K. O. m. Włocławka sporządzonego na dzień 31 grudnia 1936 r.

ZWIĄZEK KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE
Nr 246 37 r.

Warszawa, dn. 20 stycznia 1937 r.
Plac Napoleona Nr. 9. Tel. 298-06.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Włocławka
Włocławek.

Komunikujemy, że na podstawie § 8 p. 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1933 r. o związkach k. k. o. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 410) przyjęliśmy do wiadomości bilans netto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Włocławka we Włocławku na dz. 31 grudnia 1936 roku, zamykający się sumą zł. 9.015.305,90 (bez sum pozabilansowych) wraz z rachunkiem strat i zysków, wykazującym nadwyżkę zł. 11.991,21.

Dyrektor Związku:

(—) J. Roszkowski.

ZAKŁADY GRAFICZNE
Br. PIOTROWICZ
WŁOCŁAWEK